

Savaitės įvykiai

Nors JAV ir tariasi su Sov. S-ga dėl branduolinių ginklų bandymų sustabdymo, bet iš tikrųjų ji negali nuo jų atsisakyti, nes reikia bandyti turimų brand. ginklų patikimumą, projektuoti naujus brand. sviedinius ar pasigaminti naujų ginklų prezidento Reagan erdvės ginklų planui.

Sov. S-ga per Tarptaut. atominės energijos agentūrą pakvietė ją sudarančių valstybių atstovus aplankyti jos civilinę branduolinės energijos stotį ir susipažinti su jos saugumo įrengimais.

Valst. sekr. Shultz buvo išvykęs lankyti Artimųjų Rytų valstybių ir ištirti tarptautinės konferencijos Art. Rytų taikai pasiekti galimumus, bet grįžo nusi-vylęs, nes nerado Izraelio vyriausybės pritarimo šiam reikalui, o okupuotų žemių arabų vadai nors ir buvo kviešti nesutiko su juo pasimatyti, dėl paskutinių metu padarytų nedraugių žygių prieš palestiniečių informacijos įstaigą Washingtone.

UNESCO vykdomoji taryba nauju organizacijos gen. direktorium išrinko buv. Ispanijos švietimo ministrą Federico Mayor Zaragoza. Dabartinis jos direktorius Amadou-Bahter M'Bow buvo šią organizaciją labai supolitinęs ir privertęs JAV ir Britaniją iš jos pasitraukti.

New Yorko ir pasaulinėse akcijų biržose vieną dieną labai kritė akcijų vertė ir dėl susidariusios panikos prasidėjo masinis akcijų pardavimas. Tačiau prezidentui Reagan patikinus, kad JAV ūkis nerado smukimo žymių ir sutikus bendradarbiauti su kongresu biudžeto deficitui sumažinti ir net sutikus nesi-priešinti naujų mokesčių įvedimui, grįžo pasitikėjimas, ir akcijų vertė vėl visur pradėjo kilti.

JAV, atsiilygindamos Iranui už jų tanklaivių apšaudymą raketom, Persijos įlankoje veikiančių naikintųjų artilerijos ugnim sunaikino dvi įlankoje buvusias Irano platformas, o trečiojoje išsikėlė jūrininkai sunaikino elektroninius susisijojimo įrengimus. Žmonių aukų nebuvo, nes platformose buvę žmonės buvo iš anksto įspėti apie numatomą jų sunaikinimą.

Nors Sov. S-gos paskutiniu metu buvo pasmerktas psichiatrijos panaudojimas politiniam reikalui, tačiau spalio 9 iš psichiatrinės ligoninės paleistas rusų disidentas Vladimir Titov pareiškė, kad niekas toj srity nėra pasikeitę, nes jis buvo gydomas tokiais chemikalais, kurie jam neleidavo patogiai nei stovėti, nei gulėti nei sėdėti ir kurie sutrukdydavo jo kalbą ir pakeldavo temperatūrą ir skausmą.

Kinijos komunistų partijos centro komitetas patvirtino min. pirmininką Zhao Ziyng einančiu partijos sekretoriaus pareigas. Tikima, kad netrukus įvyksiančiam partijos kongrese jis bus patvirtintas šiose pareigose.

Gen. sekretorius Gorbačiovas įsakė partijos ir vyriausybės pareigūnams imtis skubių žygių chroniškam maisto produktų trūkumui pašalinti ir nelaukti 5 ar 10 metų, kol sovietų ūkis įstengs patiekti reikalingus produktų kiekius.

KRATO IR IEŠKO POGRINDŽIO LEIDINIŲ Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 71

(Tęsa iš praeito numerio)

Atėmė daug knygų

Tą pačią dieną krata buvo padaryta ir pas Antaną Patacką (Algirdo tėvą), buvusį Žemės ūkio akademijos docentą, gyvenantį Kaune, Žemojoje gatvėje.

Kratos metu paėmė knygas — "Kun. Ambraziejus Jakavonis", "Seinų-Suvalkų kraštas", "Motiejus Gustaitis", "Arkivyskupui Reiniui 100 metų", "Palaimintasis Mykolas Giedraitis", įvairius ranka ir mašinėlė rašytus užrašus, kišeninį kalendorių su įvairiais įrašais, rašomąją mašinėlę "Erika", ir t.t.

Krata truko maždaug 6 valandas. Kratai vadovavo majoras Pilelis ir pulkininkas Česnavičius. Pas A. Patacką kratą buvo padaryta jau antrą kartą, pirmą kartą ji buvo 1977 m. balandžio mėnesį, po to kai buvo atleistas iš darbo už ryšius su Baltarusijos lietuviais.

Kratos metu buvo paimta: "Petro Klimo atsiminimai", V. Sruogienės "Lietuvos istorija", išleista JAV.

Liepos 29 d. į Vilnių iškviestam A. Patackui KGB darbuotojas Urbonas bandė įrodyti, jog jis esąs knygos "Atskirtoji Lietuva" autorius.

Liepos 29 d. Vilnių KGB taradymui atvykusį Algirdą Patecką areštavo. Jo žmona gavo pranešimą, kad A. Patackas kaltinamas pagal BK 199 str.

Pasiėmė dvi rašomąsias mašinėles

Kaunas. 1986 m. gegužės 22 d. saugumiečiai, vadovaujami Aleinikovo, padarė kratą Pauliaus Martinaičio bute (Širvintų gatvė); krata buvo padaryta ir pas kaunietį Petrą Kimbro, iš kurio paėmė knygas — "Atskirtoji Lietuva", "Lietuvos Rytai" I ir II dalys.

Gegužės 23 d. pas Adelę Urbonaitę, gyvenančią Kapsų gatvėje, prisistatė čekistas Aleinikovas su dar vienu saugumiečiu. (Neturėdami kratos orderio, melagingai pareiškė, kad kratos nedarys, tačiau iš buto pasiėmė dvi rašomąsias mašinėles, knygas — "Kunigas A. Jakavonis", B. Paskalio "Mintis" (lietuvišką vertimą), A. Bliummo "Maldos mokykla", "Šaltinėlis prie geležinkelio" ir kt.

Pietų Korėjos opozicijos skilimas, privedęs prie nesugebėjimo susitarti dėl vieno kandidato į krašto prezidentus, sukėlė didelį JAV ir opozicijos partijų nusivylimą.

Nobelio fizikos premija buvo paskirta Vakarų Vokietijos ir Šveicarijos mokslininkam K. Alex Müller ir Georg Berdnorž už jų darbus ieškant aukščiausių energijos laidininkų. Chemijos premija atiteko 2 amerikiečiams Charles J. Pedersen ir Donald J. Cram ir prancūzei Jean Marie Lehn už jų darbus pagaminant dirbtines molekules, galinčias atlikti gyvybines chemines reakcijas.

OSI, pasinaudodama J.T. saugomais karo nusikaltėlių archyvais, apkaltino Michigan valstijoje gyvenantį Peter Quintus buvusį Maidanek nacių konc. stovyklų sargu. Esą dar tiriamas kitų 5 piliečių bylos.

Kaltina lietuviškos vėliavos iškėlimu

Garliava. (Kauno raj.). 1986 m. gegužės 22 d. saugumiečiai padarė kratą Arūno Rekašiaus bute (gyv. Garliavoje, Ramybės gatvėje).

A. Rekašius kaltinamas antitarybinių atsišaukimų platinimu bei lietuviškos vėliavos iškėlimu vasario 16 d. Čekistai reikalavo atiduoti rašomąją mašinėlę, kurią naudojo atsišaukimų dauginimui. Kratos metu nieko iš ieškomy daiktų nerado.

Gegužės 23 d. A. Rekašius buvo tardomas Kauno miesto KGB būstinėje.

Garliava. 1986 m. gegužės 22 d. krata buvo ir garliaviečio Mindaugo Babono bute. Paėmė religinio turinio knygas ir jo tėvo ranka rašytus prisiminimus.

Paėmė mašinėlę daugintą literatūrą

Garliava, 1986 m. gegužės 22 d. krata buvo padaryta pas Saulių Kelpšą, gyvenantį Garliavoje, Pažangos gatvėje. Kratai vadovavo milicijos kapitonas Krasauskas. Kratoje dalyvavo trys pavardžių nepasisakę saugumiečiai ir KGB darbuotojas Petrauskas.

Kratos metu paimta: nemažai mašinėlė daugintos religinės literatūros apie 100 magnetofono juostų su muzikos įrašais, ir kt.,

Čiurlionio ansamblis atvyksta iš Clevelando ir lapkričio 7 koncertuos Richmond Hill aukštesnės mokyklos (HS) salėje. Koncertą rengia Laisvės Žiburio radijo valandėlė. Žiūr. skelbimą 8 psl.

"BROLIO" SALZBURGO KATALIKAI NEBUVO ĮSILEISTI Į VILNIŲ

Nors Salzburgas ir Vilnius "susibroliaavo" jau 1970-ais metais, salzburגיעių delegacijai nebuvo leista nuvykti į Lietuvos krikšto jubiliejaus iškilmes. Apie tai pranešė Salzburgo arkivyskupijos spaudos skyrius. Arkivyskupas Berg jau balandžio mėnesį pranešė Kauno vyskupui pagalbininkui apie savo pageidavimą pasiųsti į iškilmes oficialią delegaciją. Prieš pat iškilmes arkivyskupas gavo iš Kauno vyskupo pagalbininko Juozo Preikšto telegramą, kurioje sakoma, kad lietuviams "neduodama galimybės kviešti svečius iš užsienio į jubiliejaus iškilmes."

Salzburgo arkivyskupijos kunigų taryba pasiuntė SSRS generaliniam konsului Liadovui raštą, kuriame giliai apgailestaujamas toks "nesuprantamas" sovietų valdžios elgesys ir pabrėžiama, kad asmeniniai krikščionių susitikimai yra "neatskiriama religijos laisvės dalis." Apie draudimą Lietuvos dvasininkams pasikviesti svečius iš užsienio plačiai rašė ir Salzburgo spaudo.

SSRS-gos ministeriui pirmininkui Ryžkovui liepos mėnesį besilankant Austrijoje, jį nuolat

Po kratos S. Kelpšas buvo nugabentas į Kauno saugumą ir tardomas. Tardymas tęsėsi ir gegužės 23 d.

Sulaikė einančią gatvėje

Kaunas. — 1986 m. gegužės 23 d. gatvėje buvo sulaikyta ir nugabenta į Kauno saugumą Aldona Raižytė.

A. Raižytė buvo apklausiama ryšium su S. Kelpšos bute padaryta krata. Tą pačią dieną saugumiečiai tardė ir kaunietę G. Bružaitę vertė pripažinti jog pažįstanti S. Kelpšą.

Krato ir nutrūpime esančius

Omsukčianas (Magadano sritis). 1986 m. gegužės 14 d. pas Antaną Terlecką, esantį tremtyje ir gyvenantį Omsukčiame, bendrabučio kambaryje buvo padaryta krata. Kratą darė Vilniaus saugumietis Česnavičius ir du čekistai iš Magadano. Saugumiečiai prasitarė, kad Lietuvoje yra užvesta byla kažkokiai moteriai, kuri A. Terleckui siuntė ištraukas iš Knygos "Čekistų nagoose".

Kratos metu konfiskuoti 7 A. Terlecko laišškai rašyti Lietuvoje gyvenantiems asmenims. Baigiant kratą Česnavičius pareiškė: "Ruošiu tau pamainą".

SENATORIAI KREIPASI Į SHULTZĄ DĖL PABALTIEČIŲ TERORIZAVIMO

Rugsėjo 14 d. laiške dvidešimt JAV senatorių kreipėsi į Valsybės departamento sekretorių George Shultzą su prašymu, kad jis per savo pasimatymus rugsėjo 15 - 17 Washingtonė su Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministru Eduard Shevardnadze užprotestuotų represijas, taikomas prieš pabaltiečius, dalyvavusius rugpjūčio 23 d. demonstracijose Vilniuje, Rygoje ir Taline. Senatoriai tą reikalą apibūdina kaip "kritiškai svarbų žmogaus teisių klausimą".

Laiške prisimenamos legalios, taikingos Pabaltijo kraštų sostinėse įvykusios demonstracijos, kurių tikslas buvo pagerbti aukas nuo 1939 m. pasirašytos nacių-sovietų sutarties, privedusios prie tų kraštų prijungimo prie Sovietų Sąjungos. Senatoriai atkreipia dėmesį į tai, kad demonstracijose dalyvavo maždaug 10,000 žmonių ir, kad jos laikomos pačiais didžiausiais protestais prieš sovietų valdžią, kurie yra bet kada įvykę Pabaltijoje.

Daugelis šių senatorių pasirašė rugpjūčio 18 d. laišką Mikhail Gorbaciovui, kuriame jis buvo raginamas, kad rugpjūčio 23 d. sukakties minėjimai nebūtų trukdomi ir, kad prieš jų organizatorius bei dalyvius nebūtų taikomos jokios sankcijos.

Senatoriai teigiamai įvertina faktą, kad iš viso buvo leidžiama taikingas demonstracijas turėti. Tačiau žinia, kad po demonstracijų milicija kai kuriuos dalyvius vargino ir su jais brutaliai elgėsi iššaukia senatorių "gilų susirūpinimą". Laiške cituojamas rugpjūčio 24 d. pareiškimas JAV Kongresui, pateiktas vienuolikos Rygos demonstrantų vardu. Jame skundžiamasi, jog

rugpjūčio 23 milicija bei KGB įsiveržė į butą, kuriame tie žmonės buvo susirinkę ir juos bei kitus žmones, įskaitant moteris ir vaikus, brutaliai primušė. Taipogi pareiškimo autoriai buvo kuriam laikui suimti ir vėliau KGB juos atidžiai sekiojo.

Senatoriai iškelia ir Vakarų pasiekusias žinias, jog keli lietuviai buvo KGB agentų suimti ir terorizuojami. Senatorių laiške teigiama, kad telegrama apie tai Gorbaciovui pasiuntė Vilniaus demonstracijų kalbėtojai Nijolė Sadūnaitė bei Robertas Grigas, kartu su kunigu Roku Puzonu. Telegrama užprotestuoja tų asmenų pagrobimą ir varginimą (iš tikrųjų Grigas ir Puzonas tos telegramos nepasirašė. Ji buvo siunčiama Sadūnaitės, Antano Terlecko, Petro Cidziko ir Vytauto Bogušio vardu. Grigas ir Puzonas vėliau, rugsėjo 1 d. atvirame laiške Sovietų Sąjungos Generaliniam Prokurorui pridėjo savo parašus).

Atskleidę šiuos faktus, senatoriai pateikia Shultzui tris prašymus. Pirmą, jie prašo, kad jis Shevardnadzei perduotų jų gilų susirūpinimą šiuo klausimu ir griežtai pasmerktų įvykusius žmogaus teisių pažeidimus Pabaltijo kraštuose. Antra, jie pareikalauja, kad Shultzas skatintų sovietų valdžią gerbti išsireikimo bei susirinkimo laisves, kurios garantuojamos sovietų konstitucijos 50-am straipsnyje. Trečia, prašoma, kad JAV valdžia toliau sektų įvykius Sovietų Sąjungoje, kad patirtų, ar individai, kurie ateityje dalyvaus taikingose demonstracijose bus varginami ir jų žmogaus teisės pažeidžiamos.

Baigiant laišką, senatoriai tvirtina, jog taikingos demonstracijos Rygoje, Vilniuje bei Taline dramatiškai įrodė pabaltiečių troškimą viešai pažinti savo istoriją. JAV-ės turi ir toliau stipriai remti tuos žmones pasaulyje, kurie naudojami išsireikimo laisve.

Šio laiško iniciatorius, kaip ir rugpjūčio 18 d. laiško Gorbaciovui, buvo Senatorius Donald Riegle iš Michigano, kuris pabaltiečiams rodo didelį palankumą. Rugsėjo 14 d. laišką Shultzui taipogi pasirašė šie senatoriai: Paul Simon, Bill Bradley, Paul Sarbanes, William Proxmire, Daniel Patrick Moynihan, Frank Lautenberg, Patrick Leahy, David Pryor, John Kerry, John Heinz, Carl Levin, Jeff Bingaman, Christopher Dodd, Alfonse D'Amato, Rudy Boschwitz, Dale Bumpers, Dennis DeConcini, William Cohen, ir David Karnes. Iš to sąrašo 12 pasirašė ir ankstesnį Riegle laišką: Simon, Proxmire, Bradley, Pryor, Heinz, D'Amato, DeConcini, Leehy, Levin, Dodd, Boschwitz ir Karnes.

Pažymėtina, kad kai kurie lietuviai jau yra reagavę į Senatoriaus Riegle palankumą Pabaltijo klausimui. Jungtinio Amerikos pabaltiečių komiteto pareigūnė Ginta Palubinskaitė ir Lietuvių Informacijos Centro Washingtono skyriaus vedėjas Viktoras Nakas aplankė Senatorių Riegle rugsėjo 11 d. Jie jam įteikė padėkos laišką, kurį Darbo dienos savaitgalį pasirašė 120 lietuvių, dalyvavusių Ateitininkų studijų dienos Dainavos stovykloje. Laiške atkreipiamas dėmesys į dvi Senatoriaus Riegle iniciatyvas: rugpjūčio 18 d. laiškas Gorbaciovui ir įvedimas rezolucijos Senate, pažymint Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejų bei reikalaujant religinės laisvės Lietuvai. Tą rezoluciją, dėl kurios įvedimo Lietuvių Informacijos Centras glaudžiai dirbo su Senatoriaus Riegle štabu, Senatas priėmė liepos 1.

(LIC)

"GRAŽINKITE PETKUI RANKRAŠTĮ" — REIKALAUJA JAV P.E.N. KLUBAS

Birželio 9 d. JAV P.E.N. Klubu vardu buvo pasiųsta ši telegrama kapitonui Dalmatovui, konclagerio, kuriame buvo kalinamas Viktoras Petkus, vadovui: "2000 Amerikos P.E.N. Centro rašytojų vardu, mes raginame, kad Viktorui Petkui būtų sugrąžinti jo rankraščiai ir kad jam būtų leista dirbti savo darbą." Telegramą pasirašė Tarptautinio P.E.N. Klubu vicepirmininkas dramaturgas Arthur Miller, ir Laisvės rašyti komiteto pirmininkė Rose Styron.

Petkaus rankraščių konfiskavimas taip pat buvo pasmerktas gegužės 15 d. Lugano mieste, Šveicarijoje, Tarptautinio P.E.N. Klubu Kongreso metu priimtoje rezolucijoje.

Patikimomis žiniomis iš Lietuvos, Petkus pastaruoju metu buvo perkeltas iš ypatingo lagerio Permėje į 37-tą griežto režimo lagerį. Dabartinis jo adresas: 618801 Permskaya oblast, Chusovskoj r-n st. Polovinka, uchr. VS-389/37, USSR.

Iš jo prieš porą mėnesių Lietuvoje gautas jo rusiškai rašytas laiškelis, kuriame sako, jog dabar dirbąs virėju. Aliarmuojančiai skamba jo žodžiai, kad "šandien vos, vos susigaudžiau mintyse."

(Elta)

American Jewish Committee baigia spausdinti pr. metais JAV archyvuose atrastus nacių karo nusikaltėlių sąrašus knygos forma. Sąrašuose yra 24,453 pavardės.

IS OKUPOOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Šiauliuose "Elnio" odos ir avalynės gamybinio susivienijimo kolektyvas paminėjo savo įmonės įkūrimo 110-ąsias metines. Fabrikas "Elnias" yra Šiaulių miesto seniausia įmonė. Sukaktis buvo atžymėta susirinkimu dramos teatre, kur geriausiai darbo pirmūnai, veteranai buvo apdovanoti garbės raštais, pinigėmis premijomis.

— Kazlų Rūdoje, Kapsuko rajone, yra miškininkų gyvenvietė, kurioje yra buitinės patalpos, sveikatingumo punktas su fizioterapijos, procedūriniu, stomatologiniu ir kitais gydymaisiais kabinetais, vertikalinėmis voniomis, sauna. Dabar atidaryta nauja parduotuvė.

Savaitės įvykiai

Į Sov. S-gos iš Afganistano pasitraukimo reikalus įsivėlė komunistų simpatikas Amerikos biznierių Armond Hammer.

Ispanijos Barcelonos mieste prie JAV konsulato išsprogdinta bomba sužeidė 8 ispanus ir apgandino pastatą.

Sov. S-ga pakeitė savo seną nusistatymą ir nutarė sumokėti visas iki šiol jos nesumokėtas skolas J. T. Taikos priežiūros dainių išlaikymui. Jos siekia 197 mil. dol.

Austrija pareiškė valst. departamentui protestą už tai, kad JAV ambasadorius Austrijai Ronald Lauder pareiškęs, kad Austrijos gyventojai yra antisemitiskai nusiteikę.

Burkino Faso (buv. Aukštut. Volta) prezidento patarėjas kpt. Blaise Compaoré nuvertė prezidentą Thomas Sankara ir jį su 12 bendradarbių sušaudė. Nužudytasis prezidentas buvo didelis Libijos gerbėjas.

Prieš Nikaragvos vyriausybės kovojančių partizanų vadai sutiko lapkričio 7 pradėti pasitarimus su vyriausybe dėl karo veiksmų užbaigimo.

Indija įklimpusi į Sri Lankoj veikiančių Tamil genties partizanų nugalėjimą, vėl pasiuntė ten 2000 karių Jaffna pusiasaly veikiančiam partizanams nuginkluoti.

Nikaragvos vyriausybė uždraudė neseniai leistai veikti katalikų radijo stočiai transliuoti žinias.

Švedijos teisingumo ministris Stan Wiekbom atstatydino už tai, kad žmonos aplankyti išleistas iki gyvos galvos kalėti už šnipinėjimą Sovietų Sąjungai nuteistas Stig Bergling pabėgo, greičiausiai į Sovietų Sąjungą.

Taivano vyriausybė leido savo piliečiams lankyti Kinijoje gyvenančius gimines.

— Vilniuje buvo atžymėta smuikininko-profesoriaus Lietuvos liaudies artisto ir respublikinės premijos laureato Eugenijaus Paulausko kūrybinės veiklos 40-metis specialiu koncertu. Jisai yra Lietuvos kamerinio kvarteto vadovas dalyvavęs daugelyje kraštų gastrolėse ir sulaukęs žymių laimėjimų tarptautiniuose konkursuose.

— Lietuvos nusipelnusios meno veikėjos garbės vardas suteiktas poetei Viktorijai Juditai Vaičiūnaitei už nuopelnus tarybinei literatūrai.

— Lietuvos liaudies artistas, tarptautinio konkurso laureatas Vladimiras Prudnikovas su Leningrado Mažosios akademinių operos ir baleto teatro gastroliauja Italijoje. M. Musorskio operoje "Borisas Godunovas" atliko Pimeno vaidmenį. Gastrolės truko mėnesį laiko ir buvo applankyti Modena, Emilia, Piacenco ir Palermo miestai. Po to Tbilisi mieste dainavo G. Verdi operoje "Don Carlo" Pilypo rolę, o iš ten vyko į Lietuvos meno ir kultūros dienas Gorkio mieste. Šiuo metu televizijos muzikiniame filme kuria W. A. Mozarto operoje "Don Juan" Leporelio vaidmenį. Muzikinė palyda Lietuvos nusipelnusio kamerinio orkestro vadovaujamo Sauliaus Son-

deckio. Šio sezono pradžioje vyks į Rytų Vokietiją penkiems soliniams koncertams ir padarys įrašus su Bacho kameriniu orkestru. Soliniuose koncertuose akomponuos žmona Nijolė.

— Betygalos knygos bičiulių klubas suorganizavo susitikimą su rašytojais ir literatūros tyrinėtojais. Dalyvavo poetas M. Martinaitis, prozininkas E. Ignatavičius, Vilniaus Valstybinio universiteto dėstytojai — docentė E. Bekelienė ir prof. J. Girdzijauskas. Koncertinę dalį atliko Panevėžio 2-sios vidurinės mokyklos etnografinis ansamblis, parodęs "Juodaitiškių vestuves". Ansamblini vadovauja S. Skurdėnienė.

— Vilniuje antrą kartą viešėjo Maskvos satyros teatras, kurio vadovu yra TSRS liaudies artistas V. Plučekas. Vaidinimai vyko valstybiniame operos ir baleto teatre bei profesinių sąjungų kultūros rūmuose. Repertuarė: E. Erdmano "Savižudis", J. Dručės "Sarta kumelė su varpelio", V. Majakovskio "Blake", P. A. Beaumarchais "Figaro vestuvės", B. Brecht "Opera už tris skatikus", A. Makojonoko "Užgaitas apaštalas", S. Aliošino "Aštuonioliktas kupranugaris", V. Rozovo "Kurtinio gūžta" ir kt.

— Lietuvos valstybinės konservatorijos aktorius meistriškumo katedros vyr. dėstytoja A. Adomaitytė-Vitkauskienė ap-

gynė menotyros kandidato disertaciją tema "Aktorius vokalistas plastikos parengimas šiandieniniame muzikiniame teatre" valstybiniame A. Lunačarskio teatro meno institute Maskvoje. Sovietų Sąjungos kultūros ministerijos metodinis kabinetas paprašė A. Adomaitytę-Vitkauskienę paruošti "Scenos judesio pagrindų" programą šalies konservatorių solinio dainavimo katedroms ir meno institutams.

— Lietuvos Aukščiausios Tarybos Prezidiumo įsakais apdovanoti garbės raštais už nuopelnus muzikiniame menui Lietuvos nusipelnusių kolektyvų Lietuvos kamerinį orkestrą ir Lietuvos valstybinės filharmonijos vokalinį instrumentinį ansamblį "Oktava", už sėkmingas gastroles Maskvos akademinių satyros teatro kolektyvą ir už nuopelnus lietuvių liaudies kūrybai Lietuvos valstybinį akademinių nusipelnusių dainų ir šokių ansamblį "Lietuva".

— Vilniuje Lietuvos dailininkų sąjungoje įvyko tarptautinė knygos meno konferencija, kurią organizavo Lietuvos leidyklų, poligrafijos ir knygų prekybos reikalų komitetas, kultūros ministerija ir dailininkų sąjunga. Buvo paliestos šiuolaikinės knygų iliustravimo problemos, aptartos iliustracijos ir knygos ekspozicijos trečiojo knygu meno trienalėje.

S. L. K.

LIETUVĖS PASAULINIAME KATALIKŲ MOTERŲ SUVAŽIAVIME D. BRITANIJOJE

Londone liepos 14 - 23 įvyko pasaulinis katalikų moterų organizacijų atstovų suvažiavimas, kuriame dalyvavo delegatės iš 62 kraštų. Šis suvažiavimas suorganizavo Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Uniją (WUCWO), prie kurios priklauso 30 milijonų organizuotų narių.

Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjunga (PLKOS) atstovavo dr. A. Šlepetytė-Janačienė — PLKOS valdybos pirmininkė, B. Venskuvienė — PLKOS įgaliotinė tarptautiniams ryšiams, M. Parulienė — Šv. Onos Dr-jos Londone pirmininkė ir M. Šemetienė — tos Dr-jos valdybos išdininkė.

Suvažiavimo darbai ir elga

Pagrindinė suvažiavimo tema: "Moters pažanga — visų praturtinimas". Įžanginę paskaitą skaitė sesuo Kay MacDonald, N.D.S., iš JAV..

Atskirus posėdžius turėjo Žmogaus Teisių, Moteris Bažnyčioje, Ekumenizmo ir kitos WUCWO komisijos.

Didelio susidomėjimo susi-

laukė WUCWO anketos "Pasauliečių pašaukimas ir misija Bažnyčioje ir šių dienų pasaulyje" analizė. Į šią anketą atsakė įvairių kraštų katalikų moterų organizacijos.

Atstovės taip pat nagrinėjo specifines Europos, Azijos, Afrikos, Šiaurės ir Pietų Amerikos problemas.

Suvažiavimo metu įvyko dialoginis forumas, kuriame buvo apibūdinta ir nagrinėta Pasaulio Katalikų Moterų organizacijos Unijos veikla su kitomis tarptautinėmis organizacijomis ir institucijomis: Jungtinėmis Tautomis (UNO), Tarptautine Organizacija Švietimui ir Kultūrai (UNESCO), Europos Taryba, Tarptautine Organizacija Mitybai ir Žemės Ūkiui (FAO) ir kt.

Pabaigoje priimta eilė nutarimų, rezoliucijų ir veiklos programa ateinantiems ketveriems metams.

Informacija apie okupuotą Lietuvą

Lietuvės delegatės aktyviai dalyvavo šio tarptautinio suvažiavimo darbuose. Dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė reikišė darbo sekcijoje šeimos klausimais pasaulyje. Jos metu padarė pranešimą apie religinį persekiojimą pavergoje Lietuvoje ir didelę šeimos reikšmę ugdati tikėjimą jaunojoje kartoje. Ji taip pat plačiai iškėlė išskirtų lietuviškų šeimų tragišką padėtį, kuri vis nesulaukia teigiamo sprendimo.

Komunikacijos klausimų darbo sekcijoje Birutė Venskuvienė informavo apie katalikiškos spaudos draudimą okupuotoje Lietuvoje, taip pat apie radijo ir televizijos nuolatinį naudojimą sovietinei propagandai. Ji taip pat kalbėjo apie užsienio radijo laidų nuolatinius trukdymus Lietuvoje ir draudimą ten jų klausytis.

Žmogaus Teisių komisijos posėdyje B. Venskuvienė pakartotinai kreipėsi į suvažiavusias atstoves, prašydama neužmiršti nuolat vykstančius žmogaus teisių pažeidimus okupuotoje Lietuvoje.

Vienoje iš suvažiavimo plenu-

mo sekcijų, klausantis visų kontinentų atstovėms, dr. A. Šlepetytė-Janačienė iškėlė lietuvių moterų kalinių Sibire beviltišką padėtį, kartu primindama ir kitų pavergtų tautų moterų, kovojančių už savo religinius įsitikinimus, sunkią padėtį. Vieningai priimtoje rezoliucijoje prie WUCWO priklausančių organizacijų prašoma įsijungti su tarptautiniais organais, kurie rūpinasi sąžinės kalinių išlaisvinimu, aktyviai prisidedant prie bendros akcijos.

Kitoje plenumo sesijoje dr. A. Janačienė informavo delegates, kad 1987 metais lietuvių tauta okupuotoje Lietuvoje ir laisvame pasaulyje švenčia 600 m. krikščionybės sukaktį. Savo pranešime plačiai minėjo Romoje įvykusias iškilmes, audienciją pas Šv. Tėvą ir kitus su šia sukaktimi susijusius renginius.

Šio didelio tarptautinio suvažiavimo metu lietuvių delegatų pastangomis buvo suruošta informacinė dokumentacija apie padėtį okupuotoje Lietuvoje, kuri susilaukė didelio dėmesio.

Lietuvės delegatės turėjo daug galimybių ir asmeniškai supažindinti suvažiavimo dalyves su okupuotos Lietuvos likimu bei organizacine veikla išeivijoje.

Bendros maldos

Kiekviena suvažiavimo diena prasidėdavo ir baigėdosi paskirų tautų paruoštomis maldomis. Melstasi ir už persekiojamą Bažnyčią, pavergtas tautas.

Ypatingos mišios vyko liepos 16 Londono Westminsterio katedroje. Mišias aukojo kardinolas B. Hume. Šalia pasaulinio katalikų suvažiavimo delegatų dalyvavo visų D. Britanijos katalikų moterų organizacijų atstovės.

Šio suvažiavimo dalyvės rūpestingai buvo globojamos Anglijos Katalikų Moterų Centro. Delegatų pagerbimui po pamaldų Westminsterio katedroje tuoj buvo suruoštas didelis priėmimas. Jo metu didelio dėmesio susilaukė lietuvių delegatės, pasipuošusios tautiniais drabužiais. Jų gražumu ir spalvingumu stebėjosi suvažiavimo dalyvės ir spaudos atstovai, kurie prašė paaiškinimų apie lietuvių liaudies meną ir kartu apie okupuotos Lietuvos padėtį.

(PLKOS inf.)

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

GINA SIMONAITYTĖ dirba Greiner Maltz Industrial Real Estate įstaigoje. Ten pardavinėja arba išnuomoja industrijai pritaikytas patalpas, fabrikus, sandėlius. Skambinti 718 - 706 - 4469.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, New ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilius, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirma. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dėdamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Prašau pratęsti prenumeratą 1987 - 1988 metam.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiam skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiem kitiem prenumerata — 20 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Spaudai paremti \$.....

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Lietuvės atstovės Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Unijos suvažiavime, kuris įvyko š.m. liepos 17 Londone, Anglijoje. Iš dešinės — dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė, Pietų Korejos Katalikų Moterų Sąjungos pirmininkė J. Park, Birutė Venskuvienė, PLKOS atstovė tarptautiniams ryšiams, ir M. Parulienė, Šv. Onos draugijos pirmininkė Anglijoje.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N.Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 centsPOSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Teatralam susirenkant

Šį savaitgalį, spalio 31 ir lapkričio 1, Chicagoje, Jaunimo Centre, šaukiama teatralų suvažiavimas. Šaukia LB Kultūros Taryba, kuri rūpinasi puoselėti ir gauti visą lietuvišką kultūrinį gyvenimą. Norėdama, kad teatrinė veikla pagyvėtų, ir šaukia šį pasitarimą, kuris gal bus seminarijo pobūdžio.

Žinia, teatrinė veikla yra labai menka. Tik ten, kur yra teatro entuziastai, veikia vaidintojų būreliai. Tokie mėgėjų teatrai veikia Chicagoje, Los Angeles, St. Petersburg, Hamiltone, Kanadoje. Grupės yra daugiau mėgėjiško pobūdžio, nors jose pasitaiko ir nemažų vaidybinių talentų, teatro entuziastų, kurie ir pakelia visus grupės vargus ant savo pečių.

Vyresnieji mūsų profesionalai teatralai jau yra pasitraukę iš aktyvios veiklos. Anksčiau, prieš kokia 20 metų, jie puikiai veikė ir surengė eilę vaidinimų. Dabar pats gyvenimas juos padarė pensininkais stebėtojais.

Priaugo naujų teatralų, kurie baigė čia vaidybos mokslus. Jų būtų jau geras būrys; bet jie nepripato prie lietuviškos veiklos. Gal tik vienas kitas ateina į lietuviškąjį mėgėjų teatrą ir padeda jam veikti. Kiti veržiasi į amerikiečių teatrus. Tokiame New Yorke yra bent keli lietuviai aktoriai, bet jiems pasireiškė lietuviškoje scenoje nėra sąlygų. Visi yra perkrauti darbais. Be to, dar nori pagarsėti amerikiečių tarpe.

Reikėtų ieškoti būdų, kaip juos įtraukti į lietuviškojo teatro kūrybos darbą. Jei iš jų sunku sulipdyti grupę, tai gal galima iš jų parengti literatūros interpretatorius. Būtų lengviau ir paprasčiau vienam ar dviem surengti literatūrinę popietę — recitalius. Apie tai yra kalbėję ir New Yorke esą lietuviai aktoriai.

Dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą Amerikoje veikė daugybė mėgėjų grupių. Ir jos tikrai suvaidino svarbų vaidmenį — palaikė lietuviškumą, kėlė patriotizmą. Tie emigrantai buvo jauni ir darbštūs, norėjo pasireikšti visose gyvenimo srityse. Jie ir vaidino, ir dainavo, ir šoko.

Mėgėjų polėkiai dabar sumažėjo, nes televizija duoda įvairių programų. Kiekvienas pripranta prie geros vaidybos, tai tuo pačiu ir varžo jį eiti į sceną. Be to, televizija sudaro sąlygas namuose sėdėti ir žiūrėti kuo geriausias pramogines programas. Tai atima žmogui norą keliauti į lietuviškus renginius.

Kaip ten bebūtų, būtų gera, kad susiorganizuotų kuo daugiau grupių, grupelių, kurios rengtų lietuviškus vaidinimus. Gal toks pokalbis apie dabartinę teatro būklę ir paskatins teatralus didesnei veiklai. Žmonės tikrai yra išsilgę vaidinimų. Visada tauta ilgis didžiojo teatro, kur būtų kalbama apie didžiąsias laiko problemas, kur herojai nušviestų kelius į ateitį.

Sveikiname Kultūros Tarybos pastangas ir linkime, kad jų suvažiavimas kuo geriausiai pasisektų ir sukeltų entuziazmą ateičiai.

Literatūros šventė

Šį savaitgalį, spalio 31, Kultūros Židinyje, Brooklyne vyksta literatūros šventė. Ji rengiama Židinyje tik dėl to, kad čia būtų pagyventas kultūrinis veikimas. Chicagoje rengiami poezijos pavasariai, premijų įteikimų šventės, literatūros vakarai. New Yorkas pasidarė lyg pavargęs ir išsekęs.

Šį šventę ir sužibės lietuvišku kūrybos žodžiu ir lietuviška daina bei muzika. Tai lietuviškosios

Vėl grįžtame į didžiąją salę

Birželio 28, sekmadienis Romoje, mūsų didžioji šventė. Iš karštų Romos gatvių autobusais parvykome į savo viešbučius atsivėdinti, pailsėti, užkąsti, nes esame šiandien atlikę iškilmingąsias pamaldas. Dar šiandien didysis koncertas ir didysis pokylis. Trys dideli įvykiai sukurta į vieną dieną pagal tą posakį: "Dievas trejybę mėgsta".

Akademinei daliai su koncertu vyksta toje pačioje popiežiaus Pauliaus VI salėje, kur buvo ir audiencija. Pradžią 6 v.v., kada didieji karščiai jau yra pasitraukę iš miesto.

Vėl išsipustę važiuojame į Vatikaną. Važiuojame visam vakarui, nes iš koncerto tuoj keliausime į pokylį. Šv. Petro aikštė Vatikaną apytušti. Nuėjo, nubangavo žmonių daugybė. Ir sargybų sumažėjo, nes popiežius šį vakarą neišeina iš savo rūmų.

kūrybos šventė. Juk lietuviškoji žodžio kūryba, poezija ir proza, ir atgains mūsų tautą, ją išvedė iš pražūties ir pastatė ant tvirto tautinio kelio. Ir dabar lietuviškasis kūrybos žodis palaiko mūsų stiprybę ir duoda jėgos ateičiai.

Sveikiname lietuviškojo kūrybos žodžio puoselėtojus, sveikiname rašytojus laureatus, dėkome Lietuvii Fondui, kad jis remia lietuvių literatūrą! Sveikiname ir lietuviškosios muzikos puoselėtojus! Tegu žydi ir klesti jūsų menas ir tegu uždega visus!

LIETUVIAI KONCERTUOJA VATIKANO DIDŽIOJOJE SALĖJE
Lietuvos krikšto sukakties minėjimas Romoje

13 - PAULIUS JURKUS

Eidamas į salę, kairėje pusėje pirmą kartą pamačiau italų kariuomenės sargybas. Prie kažkokių durų stovėjo kareivis ar policininkas, ginkluotas automatu, kurį laikė rankoje, pasirengęs kiekvieno momentu paleisti kulų serijas. Gal mūsų žūstis išgąsdino sargybinių, nes juk Romoje atsitinka ir tokių dalykų, kad šauda aerodrome, geležinkelio stotyje, šauda į keleivius.

Pradeda kolegijos rektorius

Salėje susirinko mažiau žmonių nei audiencijos metu, bet vis tiek mūsų buvo daug. Ir tai kėlė susirinkusių nuotaikas.

Akademiją pradėjo Romos komiteto pirmininkas prel. Algimantas Bartkus, Šv. Kazimiero kolegijos rektorius, kurį Amerikos lietuviai gerai prisimena. Kaip jis klebonavo Pennsylvanijoje, veikė su Lietuvos vyčiais. Mokėjo sėkmingai triūsti, rengti piknikus, lietuvių dienas, suburti į minėjimus. Atvykęs į kolegiją rektoriatu, pakeltas į prelatus, užsidėjo raudoną juostą ir taip švytravo didelėje salės scenoje. Jis kalbėjo angliškai ir lietuviškai.

Padėkojo pirmiausia po-

piežiui, kad taip globojo šį minėjimą, prašė pasimelsti už jį.

Lietuvos himnas

Po prelado žodžio pasigirdo vargonai. Tikriausiai grojo Vytenis Vasyliūnas. Vargonų nesimantė, girdėjosi tik muzika. Ji ir įvedė į Lietuvos himną.

Prasminga ir įspūdinga buvo pradėti čia Lietuvos himnu, savo pagarbą ir meilę tėvynei, jos praeičiai, jos dabarčiai ir ateičiai išreikšti himnu krikščionybės sukakties minėjime. Tuo ir buvo sujungta tautiškas su religija, nes tik stipri tų abiejų aspektų sąjunga išlaiko tautą tvirtą ir gyvą.

Ir visi visi labai pakiliai giedoję šį kartą Lietuvos himną. tegu girdi Roma, kad čia susirinko lietuviai, kurie taip pat yra ištikimi ir savo tautai, savo Lietuvai.

St. Lozoraičio žodis

Po himno kalbėjo Stasys Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto. Diplomato sūnus, gyvenęs Romoje ilgus metus, savime įsisavino gražias manieras, diplomatinę etiketą, išmoko ir kitų kalbų.

Grakščiais žingsniais pakilo jis marmuro laiptais prie pulsto. Jis kalbėjo itališkai, angliškai ir lietuviškai. Ir visos kalbos buvo apvaldytos, kultūringos, kuriomis

kiekvienas galėjo pasigėrėti.

Savo kalboje jis padėkojo popiežiui už nepaprastą palankumą ir meilę lietuviams.

Ypač gražus buvo jo lietuviškasis žodis. Visi kalbėtojai lyg privengė paliesti dabartį. Privačiai buvo kalbama, kad toks reikalavimas atėjęs iš Maskvos. Tai buvo sąlyga, kad išleistų vieną vyskupą ir kelis kunigus — sąlyga, kad minėjimo metu neminėtų, jog Lietuva yra okupuota, kad ten religija persekiojama.

Stasys Lozoraitis lietuviškąjį žodį baigė linkėjimu kad būtume vieningi ir kad lietuvių tauta būtų laisva krikščioniškoje laisvoje Europoje. Visi buvo dėkingi už tuos žodžius ir ilgai jam plojo.

Dvi paskaitos

Rengėja itikėjosi, kad šioje akademijoje bus publikos iš įvairių tautų. Kiek jos ten buvo, sunku pasakyti, sunku buvo ir matyti pirmąsias vietas.

Pirmoji paskaita buvo itališkai. Ją skaitė prof. kun. dr. Paulius Rabikauskas, S. J., istorikas. Gregorianumo universiteto istorijos katedros dekanas. Paskaita rūpestingai parengta, išlūsktentos visos aplinkybės, kaip vystėsi krikščionybės įvedimas Lietuvoje.

Antroji paskaita buvo angliškai, ją skaitė Oklahomos universiteto profesorius dr. Vytautas Vardys. Jis irgi gvildeno Lietuvos krikšto istoriją kaip krikščionybė formavo tautos ateitį. Kalbėjo ir apie dabartį, kaip lietuvių tauta dabar pergyvena sunkius laikus ir religijos persekiojimą.

Paskaita buvo gerai parauošta ir užsitęsė apie 45 minutes.

Koncertinė dalis

Antrai daliai vadovauti prelatas Algimantas Bartkus pakvietė merginą. Ją taip pristatė, kad sunku buvo suprasti jos pavardę. Tik vėliau paaiškėjo, kad ji buvo Eglė Rukštelė. Gaila, kad ši pranešėja buvo pasimetusi, nesugebėjo apvaldyti mikrofono, praleisdavo net svarbiausius momentus, pav., ką dainuoja, kas akomponuoja. Publika ne ką girdėjo, ne ką ir suprato.

(nukelta į 4 psl.)

Šv. Petro aikštė birželio 28 po iškilmingų pamaldų, kurios buvo skirtos Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai paminėti. Nuotr. V. Bacevičiaus

Iš kelionės tik asilas
negrįžta arkliu

II APAŠTALAS PAULIUS

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

ROMOJE

7

Kaip užauga
piliakalniai?

Via Merulana - Marulanos gatvė veda į Santa Maria Maggiore (Santa Marija Madžiorę) — Šv. Marijos Didžiąją baziliką. Mat Romoje yra labai daug "mažųjų" Dievo Motinos šventovių. Gatvė turi žalią medžių skėtį. Ja eiti smagu. ir eisimo vis dar maža. Tik pėstieji sėdi prie staliukų ant šaligatvio kavinių sekmadienio atgaivai. o tų kėdžių gausul! Ne sykį, norint kavinę praeiti, tenka ją apeiti gatve. Tuo tarpu gatvės šonai apstatyti mažais Fiat ar Volkswagen automobiliais.

Paėjėjus, po kaire prie Via Labicana, yra Šv. Marcelino ir Petro šventovė. Įdomi man dabar tuo, kad man reikia nuo gatvės į ją nultipti. Šventovė senutėlė, iš pirmųjų kristinių amžių. Ji jau daubelėje. Mat Roma yra augantis miestas.

Grindinys gatvėje dengia senąjį grindinį, gatvė ūgteli vieną

ar du sprindžius, namai statomi anot senojo namo salos ir pamatų, palengvėle ir nepastebimai auga dirbtinė kalva — piliakalnis. Tuo tarpu šventovės iš senovės stovi savo vietoje — daubelėse.

Santa Maria Maggiore, yra bent šimtmečiu jaunesnė už San Giovanni in Laterano baziliką. Ji jauiki savo šiluma. Šiandien norisi tik užėiti — užbėgti į Capella Borghese — įžymios romėnų Borgėzio šeimos koplytelę su Marijos paveikslu, kuris yra priskiriamas šv. Lukui.

Bazilikoje vyksta pamaldos. Tik pereinu šalutine nava. Lauke už apsidos yra dar kiti Romos laiptai, Juokaudami, juos vadinavome San Maria Maggiore Sijonu. Dabar, vakaro saulės apšviesti, jie lyg kviečia atsistėsti. Sėduosi lyg prie motinos kojų. Laiptai šilti. Nuo jų matau tiesias popiežiaus Siksto V prieš ketvertą šimtmečių išvestas gatves.

Jauni turistai, — o galbūt ir piligrimai, — bando susieti Romos bokštus su savo žemėlapiais. Kai kurie, rankas ant kelių parėmę, tik sėdi. Kur jų mintys? Judančioje Romos istorijos kryželėje? O gal jau kelionės išvarginti mintimis grįžta į savųjų namų aplinką?

Sekminių dienos popietė Romoje —ėjimas į Romos istoriją per laiptus buvo įdomus. Į Kolegiją grįžtu 16-uoju autobusu. Jis sustoja prie Santa Maria Maggiore ir parveža į Piazza Ragusa, visai arti Kolegijos. Per autobuso langą matau atviras duris į Šv. Laiptus — Scala Santa prie Šv. Jono Laterano bazilikos.

Tikima, kad jie yra iš Poncijaus Piloto rūmų Jeruzalėje. Jėzus, sakoma, per šiuos laiptus buvo atvestas teismui pas Pilotą. Laiptus Romon parvežė šv. Elena, Konstantino Didžiojo motina.

Ir Sekminių vakare piligrimai keliais lipa jai aukšty. Lipa tyliai, neskubėdami, širdimi įsijausdami į Jėzaus lipimą teismui pas Pilotą.

Istorija ir tikėjimas

Spėju atsistėsti savo kambaryje Kolegijoje.

— Kur buvai dingęs? — girdžiu.

— Laipiojau po istoriją?

— P! Stebisi.

Istorija yra žmogaus sukurti laiptai. Tiesa, laikas žmogų nudilina ir sudilina. Tačiau žmogus nugali laiką, kurdamas sau laiptus. Visą popietę laipiojau įvairiais laiptais. Jie mane suvedė akis akin su istorija.

Istorinė sąmonė, išreikšta Romos šventovėse, liudija, kad istorija turi tikslą ir tuo pačiu prasmę. Tiesa, šis tikslas nėra visad regimas ir ši prasmė yra ne sykį tamsi.

Roma yra Naujojo Testamento pasaulio dalis. O Naujasis Testamentas liudija tikrovę, kuri yra ir istorinė ir tikėjiminė.

Krikščionybė: istorinė ir tikėjiminė tikrovė

Isikūnijimas — Dievo Sūnaus

tapimas Žmogumi yra krikščioninių tikėjimui istoriškas įvykis. Krikščionys pabrėžia šio įvykio istoriškumą. Gimimas, gyvenimas ir mirtis ano Palestinos žydo, vadinamo Jėzumi iš Nazareto, yra istoriškas įvykis ir kiekvienam, kuris bent šiek tiek pažįsta istoriją.

Laikyti Jėzų Nazarietį istoriškai asmeniu nėra tolygu tikėti jį isikūnijusiu Dievo Sūnumi.

Nūdien pasaulyje yra daugiau negu 1,000,000,000 krikščionių. Jie tiki, kad Jėzus Nazariečio gimimas, gyvenimas mirtis ir prisikėlimas buvo vieningas Dievo Sūnaus įsikūnijimas į istoriją.

Net ateistas istorikas, gerbiąs istorinius faktus, nepaneigia

istoriškosios Jėzaus Nazariečio tikrovės. Jis paneigia tikėjiminę — teologinę tikrovę. Krikščionys teigia abi, — ir istoriškąją ir tikėjiminę Isikūnijimo tikrovę.

Pirmasis Naujojo Testamento teologas, apaštalas Paulius, tikėdamas Dievo Sūnaus isikūnijimą, įamžino tikėjimo įžvalgą ne vien tik į vienkartinę istorijos įvykį, bet ir į visą istorijos vyksmą sąlygojančią tikrovę. Jam šį, istorijos vyksmą sąlygojantį tikrovę turi savo ištaką tikrame ir vienkartiname įvykyje. "...kas yra Kristuje, tas yra naujas kūrinys. Kas buvo sena — praėjo, štai atsirado nauja. O visa tai iš Dievo, kuris mus sutaikino su savimi ir davė mums sutaikinimo tarnystę. Juk tai Dievas Kristuje sutaikino su savimi žmones..." (2 Kor 5, 17 - 19).

Istoriškoji Isikūnijimo tikrovė amžių slinktyje vis buvo perkeliama į naują istorijos foną. O teologijos istorija liudija dažną poslinkį nuistorinti Jėzų Nazarietį, atjungiant jį nuo vienkartinės jo gyvenimo aplinkos bei suprantant jį atsajai nuo Palestinos sąlygų. Mat remiamasi išskirtiniu tikėjiminės tikrovės domesiu.

(Bus daugiau)

Pagoniškoji Roma. Fori imperiali gatvė veda į Venezia aikštę, šiuolaikinę Romos širdį. Kairėje Forum romanum aikštė. Nuotr. kun. A. Rubšio

POETO PRISIMINIMAS

Pranas Lembergas, miręs Californijoje prieš 20 metų, 1987 spalio 11, gražiai prisimintas koncertu-akademija. Šv. Kazimiero parapijos salė Los Angeles, Calif., buvo pilna publikos; susikaupus išklausa programa ir visi pabaigoje šeimos buvo pavaišinti.

Prano Lemberto našlė Monika Lembergtienė per tuos dvidešimt metų, parodė daug meilės ir pagarbos savo vyrui: drauge su sūnaus Vitalio šeima pastatė gražų mirusiam Poetui paminklą, išleido pomirtinę poezijos knygą "Tau, Sesute", Prano Lemberto žodžiais sukurtų, įvairių solistų įdainuotų, daugelio kompozitorių dainų plokštelę, suruošė jau keletą sukaktuvių paminėjimų su meninėmis programomis.

Šis prisiminimas buvo tikrai kultūringas ir jautrus: gerai suorganizuotas, pasitelkta geriausių vietinių meninių jėgų. Lembergtų šeima parodė savo išėjusiam Nariui, poetui Pranui, meilės, rūpesčio jo kūrybos išlikimu ir dėmesio velionio kūrybiniais idealams.

Muzikinę programos dalį atliko trys iškili solistės. Vita Polikaitytė-Vilkienė įsigyvenusi ir grakščiai atliko "Metų laikus", kompozicija "Giedros Gudauskienės; gražus kūrinys ir atitin-

kamai talentinga atlikėja. Vita Vilkienė visų mielai išklausa; reikėtų jai dažniau viešai pasirodyti.

Birutė Dabšienė-Vizgirdienė nuo seniai losangeliečių (ir kitur tarp lietuvių) mėgiama solistė. Jos lyrinis sopranas ir šį kartą jautriai ir gerai (su aiškia žodžių tarsena) atliko St. Grauzinio, Onos Metrikienės, Giedros Gudauskienės sukurtų dainų; visų žodžiai — Pr. Lemberto.

Albina Gedminienė, gražaus tembro dramatinis sopranas, retai publikai pasirodanti, bet vis maloniai nuteikianti kuklia laikysena ir nuosirdžiu solo kūrinį atlikimu. Sudėtingi ir nelengvi kompoz. C. Metrikienės kūriniai jos buvo perduoti dėmesingai — žodžiai ir dainai.

Solistėms akomponavo pakaitomis — pianistė Raimonda Apeikytė, pati kompozitorė ir pianistė virtuozė, taip pat kompoz. Ona Metrikienė, Amerikoje gimusi lietuvaite, noriai bendraujanti su visais lietuviams.

Deklamacijų atlikėjai: aktorė Viltis Jatulienė deklamavo iš Pr. Lemberto kūrybos; ir poetai-poetės: dr. El. Tumienė, Dana Mitkienė, Pranas Visvydas — savos kūrybos posmų, skirtų šiai progai, Poeto atminimui.

Velionio draugų-rašytojų vardu labai nuosirdų ir prasmingą

žodį pasakė poetas Bernardas Brazdžionis, kaip visada — ekspresyviai, įdomiai, optimistiškai.

Programai sklandžiai vadovavo aktorius Algimantas Žemaitaitis, įtarpuose pats programą gražiai pajvaivindamas.

Programos vadovas gale pranešė malonią naujieną — Monika Lembergtienė, savo vyro Prano atminimui šia proga skiria 500 dol. Aloyzo Barono vardo novelės konkursui, įsteigiamam lietuvių Rašytojų draugijos po no-

velisto-romanisto-poeto Aloyzo Barono mirties. Čia pat 500 dol. čekį Monika Lembergtienė įteikė programos vadovui. Čekis bus persiustas Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininko Česlovo Grincevičiaus globai — iki premijos paskyrimo.

Akademiją — koncertą užbaigė Vitalis Lembergas padėkos žodžiu ir pakvietė visus vaišėms. Scenoje Velionio anūkės Brigita ir Audrė išdalino programos dalyviams gėles ir dovanas.

A. R.

Milvaukės Internacinalinio Instituto patalpose pasitarimų metu. Sėdi iš k. R. Binderienė ir R. Narušienė, atsakingos už dekoracijų paruošimą, instituto direktorius A. Durtka ir programos vedėjas R. Kohl.

LIETUVIAI TAUTYBIŲ FESTIVALyje

Internacionalinis institutas kartu su etninėmis grupėmis Milwaukee, Wisc., kasmet ruošia įvairių tautinių grupių šventinę mugę — Holiday Folk Fair.

Tos šventės pradėtos organizuoti 1943 mažos grupelės asmenų baigiantis II-jam Pasauliniam Karui ir dabar išsivystė į plačios apimties etninių grupių pasirodymus. Tokioje mugėje dalyvauja daugiau nei 50 įvairių tautybių atstovai ir joje apsilanko 100 tūkstančių su viršum stebėtojų.

Lietuviai jose dalyvauja jau 14 metų. Kiekvienais metais yra pagerbiama kuri nors tautybė. Šioje 44-toje mugėje bus pagerbti lietuviai.

Pagerbimas reiškiamas suteikiant tautinei grupei daugiau pasirodymų, leidžiama reikštis dekoratyviai parodant tautos kultūrinius laimėjimus, jos tradicijas, šokus.

Šiais metais mugę vyks lapkričio 20 - 22 Mecca auditorijoje ir lietuvių specialus, centrinis, pasirodymas įvyks 5 val. popiet lapkričio 21. Programą atliks tautinių šokių ansamblis "Gintaras" iš Toronto, neseniai daly-

vavęs pasaulinėje parodoje Vancouveryje, Kanadoje.

Šventėje visą laiką vyks ir kitų tautybių pasirodymai. Lietuviams kituose pasirodymuose atstovaus tautinių šokių grupės "Klumpė" ir "Spindulys".

Mugėje veiks anglų kalba apie Lietuvą leidinių ir lietuviškos spaudos kioskas, lietuvių dailininkų kūriniai bus parodyti, bus eksponuoti tautodailės dirbiniai, kaip audiniai, drožiniai, gintaro papuošalai ir kitokie suvenyrai. Veiks lietuviško skonio valgių paviljonas.

Šiam pasirodymui gerai pasiruošti ir jį praveisti yra suorganizuotas specialus komitetas, kuriame nuosirdžiai dirba eilė visuomenininkų, dailininkų ir kitokių talkininkų.

Tikimasi, kad į šių metų mugę lietuviai atkreips tinkamą dėmesį ne tik gausiai joje atsilankydami, bet parems tą didelį darbą ne tik moraliai, bet ir finansiskai.

Auką prašome siųsti: The Lithuanians Holiday Folk Fair c/o Vilija Sužiedelis, 21685 W. Morton Drive, Lake Villa, IL 60046. M. Neumanienė

ST. PETERSBURG, FLA.

Lietuvos krikščionybės minėjimas vyks gruodžio 5 - 6. Gausus ruošos komitetas, vadovaujamas misijos vadovo kun. V. Zakaro, yra numatęs tokią programą. Šeštadienį 4 val. popiet akademija-koncertas lietuvių klubo salėje: kun. V. Zakaro atidaromasis žodis, kun. dr. E. Gerulio įvadinis Lietuvos krikščionybės jubiliejaus proga žodis. Kaz. Bradūno religinės poezijos recitalis, lietuvių klubo choras, vaišės. Sekmadienį 1 val. popiet Šv. Vardo bažnyčioje mišias aukos ir pamokslą pasakys vysk. Paulius Baltakis, OFM, koncelebruojant eilei kunigų. Dalyvaus ir vietos vyskupas T. Larkin. Per mišias giedos lietuvių klubo choras, 3 val. popiet banketas lietuvių klubo salėje.

JAV Tarybos narių suvažiavimas vyks lapkričio 13-15 St. Petersburg Beach, Dolphin Beach Resort patalpose.

Dail. Juozo Sodaičio tapybos darbų paroda lietuvių klubo mažojoje salėje įvyks lapkričio 13 - 14. Kadangi šeštadienio vakare didžiojoje klubo salėje vyks JAV LB Tarybos narių suvažiavimas banketas, tai parodos aptarimas numatomas sekmadienį po klubo pietų.

Vasario 16-osios gimnazijai Vokietijoje paremti Pijus Mičiulis paaukojo 1000 dol. Šia auka jis nori įamžinti savo žmonos Elenos Mičiulienės vardą jos mirties 20-ųjų metų proga. Vacys ir Stasė Urbonai skiria 500 dol. Vasario 16-osios gimnazijos statybos fondui, Pinigai pasiųsti per Balfą. Persiuntimu rūpinosi 18-jo paramos būrelio vadovė S. Vaškienė.

Tautos šventės minėjimas prasidėjo pamaldomis rugsėjo 6 Šv. Vardo bažnyčioje. Lietuvių klubo salėje rugsėjo 8 minėjimui vadovavo LB St. Petersburg apylinkės pirmininkas A.

Dūda. Paskaitą skaitė kun. V. Zakaras. Pritaikytus eilėraščius skaitė D. Mackalienė, R. Lukaitė ir G. Jezukaitienė.

Balfo skyrius nuo spalio vidurio vykdė šalpos rinkliavą. Bus vienkartinė piniginė rinkliava, apsilankant rinkėjams namuose. Aukos taip pat priimamos tris pirmus mėnesio sekmadenius lietuvių klube. Lapkričio 4 lietuvių klubo salėje rengiamas Chicago Lietuvių operos solistų Margaritos ir Vaclovo Momkų koncertas.

Lietuvos vyčių 147 kuopos visuotinis narių susirinkimas kviečiamas lapkričio 10, antradienį, 3 val. popiet lietuvių klube.

Floridos Lietuvių Jaunimo Sąjunga gruodžio 12 rengia koncertą-linksmavakarį lietuvių klube. Stengiamasi surinkti aukų Lietuvių jaunimo kongresui, įvyksiančiam Australijoje. — L.Ž.K.

PASTATYTAS PAMINKLAS SOUTINEUI

Paryžiuje spalio 9 Montparnase kvartale, kur gyvena daugiausia dailininkų, atidengtas paminklas dailininkui Chaim Soutine, kuris buvo kilęs iš Lietuvos. Paminklo autorius — Arbit Blatas, taip pat kilęs iš Lietuvos, iš Kauno.

Chaim Soutine mirė 1943, būdamas 51 metų amžiaus. Blatas su juo susipažino 1925, kai jis iš Kauno atvyko į Paryžių verstis kaip dailininkas. Dabar Blatui 78 metai. Jis gyvena su žmona, amerikiete dailininke Regina Resnik. Gyvena Venecijoje. Ten savo studijoje nuliedino šią skulptūrą. Paminklo atidengimo proga Paryžiaus mie-

Ateitininkai, dalyvavę Darbo dienos savaitgalį Dainavos stovykloje Dainavoje, Michigane, pasiuntė padėkos laišką Michigano senatoriui Donald Riegley. Laišką dėkojama už suorganizavimą laiško Gorbacioviui, kad netrukdytų rugpjūčio 23 demonstracijų Vilniuje. Laišką Washingtono senatoriui įteikė JAV Baltų Tarybos darbuotoja Ginta Palubinskaitė ir Lietuvių Informacijos centro Washingtono skyriaus vedėjas Viktoras Nakas. Nuotr. U. S. Senate Photograph

IŠKILMĖS ROMOJE

(atkelta iš 3 ps)

Dainuoja Lilija Šukytė

Komitetas, norėdamas įtraukti ir Europos menines pajėgas, pakvietė solistę Liliją Šukytę, kuri gyvena Vokietijoje. Ji pirmiausia padainavo iš Verdi operos Otello "Ave Maria". Toliau padainavo bene dvyliką dainų, kurios daugiausia buvo Gruodžio kompozicijos. Jai akomponavo Raminta Lampšaitytė.

Pasirodo operos choras

Didžiojoje scenoje ant marmurinių laiptų sustoja Chicago lietuvių operos choras. Scena tokia didelė, kad jų tik saujelė. Sustoja centre, nusileidę kiek arčiau prie publikos. Prie pianino dabar atsisėdęs Robertas Mockus, o į priekį išeina jaunas ir žvalus dirigentas, apsvilkęs baltu švarku. Tai Arūnas Kaminškas. Diriguoja jis kiek išdidžiai, savimi pasitikėdamas, kad gerai apvaldo chorą.

Operos choras atliko tris dainas: J. Govėdo "Kristui Karaliui", Vlado Jakubėno "De Profundis" ir "Lietuva brangi".

Du pirmieji kūriniai gana sunkūs, sudėtingi, publikai nežinomi. Tik "Lietuva brangi" buvo savo vietoje ir gerai pakiliai atlikta.

Kai kas mano, kad šio koncerto repertuaras buvo nepritaikytas šventei, atliktas šaltu akademiniu stiliumi, kai tuo tarpu reikėjo tokių kūrinių, kurie labiau pagautų ir uždegtų publiką.

Bet vistiek — pats faktas lieka didelis — lietuviai koncertavo Vatikano didžiausioje salėje, kur gali pasirodyti tik rinktinės pajėgos.

Po koncerto išsijudina visi, skuba gatvėmis į Angelo pilį, kuria taip gerai prisimename iš Puccini operos "Tosca". Toje pillyje vyksta operos paskutinis veiksmas. Ir mes skubame veikti — pokyliauti.

(Bus daugiau)

Lietuvių Tautodailės Instituto paminėjo 10 metų sukaktį

Lietuvių Tautodailės Instituto, įsteigtas dail. Antano ir Anatazijos Tamošaičių, didele paroda paminėjo 10 metų veiklos sukaktį.

Paroda buvo surengta "Nemuno" galerijoje, kuriai vadovauja Petras ir Jacqueline Raginai. Galerija pavadinta "Nemuno" vardu ir veikia Chisamore Point, Kanadoje.

NEW BRITAIN, CONN.

Šv. Andriejaus lietuvių parapijos choras rengia savo metinį renginį lapkričio 28 dieną, šeštadienį, po Padėkos Dienos, 7:30 val. vakaro, 396 Church St., New Britaine. Įėjimo auka 8 dol.

Programa pavadinta "Muzikos vakaras". Bus dainuojama angliškai ir lietuviškai iš žinomų muzikinių veikalų, kaip "Sound of Music" ir kitų bei gražios lietuvių kompozitorių ir liaudies dainos. Veiks valgių ir gėrimų bufetai, įvairi loterija. Šokiams gros brolių Kezių orkestras iš New Yorko.

Choras, kuriam vadovauja stas apdovanojo Blatą aukščiausiu Vermeil medaliu.

Arbit Blatas anksčiau gyveno New Yorke ir čia palaikė ryšius su lietuvišiais dailininkais, ypač su dail. A. Galdiku. Gerai kalba lietuviškai, yra baigęs Kauno Aušros gimnaziją.

ir žurnalų pavadinimai, kurių daugelis siekia devynioliktą amžių.

Specialių rinkinių skyriuje yra šios sekcijos: retos knygos, rankraščiai, brošiūros ir dokumentai, foto archyvas bei meno archyvas.

Retų knygų sekcija susideda iš 500 tomų. Kai kurie iš jų buvo išleisti dar viduramžiais ir yra neįkainuojamos vertės.

Rankraščių sekcijoje yra lietuvių rašytojų, mokslininkų, aktorių, politinių veikėjų, draugijų korespondencija bei įvairūs rašiniai.

Brošiūrų ir dokumentų sekcija yra gausi Lietuvos istoriją ir kultūrą liečiančios medžiagos saugykla. Šioje sekcijoje yra įvairūs spausdiniai, oficialūs dokumentai, draugijų veiklos aprašymai, protokolai, skelbimai, atsišaukimai, laikraščių iškarpos.

Fotoarchyve yra grupių ir atskirų asmenų (aktorių, veikėjų, rašytojų) nuotraukos ir albumai, o meno archyve yra surinkti biografiniai duomenys apie menininkus ir meno draugijas.

Biblioteka plačiai naudojasi studentai, mokslininkai ir plati visuomenė.

B.M.P.

Parodoje dalyvavo Instituto nariai iš Toronto, Chicago, Philadelphia, Bostono, New Yorko. Buvo išstatyta įvairiausi audiniai, kilimai, Velykų margučiai, šiaudinukai, lėlės, sienų papuošalai ir kita.

Paroda tęsiasi nuo birželio 27 iki rugsėjo 15.

(Darbininko redakciją pasiekė tos parodos katalogas, iš kurio ir padaryta ši žinia).

Geraldine Ganzer — Sintautaitė, dažnai dalyvauja įvairiuose renginiuose.

Vasario 8 dalyvavo Vasario 16-osios minėjime New Britain, vasario 15 — Nashua, N.H. giedoją Šv. Kazimiero parapijos išilmingose mišiose ir minėjime, vasario 22 dalyvavo jungtiniame chore West Hartforde rengtame minėjime. Minint 600 metų krikščionybės sukaktį Šv. Juozapo katedroje, gegužės 17 choras giedoją Hartforde.

Reikia paminėti, kad choras 1984 atliko gražią programą "Vestuvės Lietuvoje" su dainomis ir šokiais.

Raginami ir kviečiami visi New Britain apylinkės lietuviai iš Hartfordo, New Haveno ir Waterburio jau dabar ruošti dalyvauti lapkričio 28 dieną choro minėjime renginyje.

Juozas Balčiūnas

Savo auka paremk lietuvišką spaudą!

DEŠIMT METŲ "BRIDGES" ŽURNALUI

JAV Lietuvių Bendruomenės leidžiamas *Bridges* žurnalas šiais metais švenčia 10 metų gyvavimo sukaktį. Kukli tai sukaktis lyginant su tris ketvirčius šimtmečio gyvuojančiu "Darbininku". Ji tačiau svarbi, nes užmojis buvo įgyvendintas ir tęsiamas toliau, šiandien *Bridges* kas mėnesį aplankant per 4,000 prenumeratorių ir mažiausiai dvigubą skaičių skaitytojų.

Mintis pradėti leisti biuletenį anglų kalba kilo JAV LB Krašto valdybos posėdyje 1976 metų pabaigoje. Philadelphiaje svarstant galimybes bendruomenės idėją skleisti plačiau, jausta svarba su ta idėja supažindinti lietuvių kalbos nenaudojančius arba niekad jos neišmokčius Amerikos lietuvius.

Tuo pačiu būtų vykdomas ir įvairių emigracijų lietuvių būrimas į vieną lietuvišką šeimą. Tuometiniam Krašto valdybos pirm. Alg. Gečiui pasiūlius, vieningai buvo ryžtasi pradėti leisti mėnesinį biuletenį anglų kalba. Pirmuoju redaktorium, leidėju ir administratorium sutiko būti Krašto valdybos vicepirm. dr. Algirdas Budreckis. Jam ir jo Bostone sudarytam talkininkų štabui atiteko užduotis nutarimą įvykdyti.

1977 metų balandžio mėnesį buvo išspausdintas kuklus aštuonių puslapių biuletenis vardu *Bridges* (Tiltai). Pirmo puslapio vinjetėje tiesiamos rankos siekė išreikšti leidėjų norą atstatyti ar naujai užmegzti ryšius su nuo lietuviško kamieno atitolusiais lietuviais. Naujojo biuletenio redagavimas ir leidimas buvo vykdomas iš Bostono.

Mažas puslapių skaičius redaktorių vertė ribotis vienu įva-

Maironio šeštadieninėje mokykloje šiais metais įvesta nauja programa, kuri sieks jaunimą supažindinti su dabartiniais lietuviškais reikalais ir įvykiais. Mokykloje rugsėjo 19 apsilankė Lietuvos konsulas Vaclovas Kleiza iš Chicago. Jis kalbėjo apie savo diplomatinę pareigą. Numatoma, kad Daiva Kezienė rodys vaizdajuostes apie Lietuvos krikšto sukakties iškilmes Romoje ir Simo Kudirkos šuolį į laisvę. Aktorius Arūnas Čiuberis kalbės apie Lietuvos teatrą, Gintė Damušytė apie disidentų būklę. Dalia Sakaitė apie lietuvių kompozitorių kūrinį, Rasa Razgaitienė apie OSI veiklą.

Konsulas Vaclovas Kleiza, svečias iš Chicago, kalba N.Y. Maironio mokyklos vyriausiom klase rugsėjo 19 d.

N.Y. Maironio mokyklos jauniausi mokiniai pirmame skyriuje su mokytoja Audre Lukoševičiute. Pirmoje eilėje iš k. Laura Šilbajorytė, Rasytė Siminkaitė, Andrius Šilbajoris, II-oje eilėje — Vaiva Razgaitytė, Jonukas Liobė.

diniu straipsniu ir suglaustomis kronikinėmis žiniomis, pristatančiomis įvykius asmenis, papročius, knygas. Lietuvų liečiame išspausdintus straipsnius, valgių receptus ir t.t. Stengtasi gyvenamojo krašto būdu informuoti laiko daug neturintį skaitytoją, pirmoje vietoje žadinant jo pasididžiavimą lietuviška kilmė, o paskui iškeliant Lietuvai daromas okupanto skriaudas. Amerikoje gimęs ir su lietuviška veikla artimai suaugęs istorikas A. Budreckis gerai suprato kokios informacijos skaitytojas pageidauja ir kas būtina daryti naujų prenumeratorių biuleteniui ieškant.

Kiekvienas užmojis susiduria su krizėmis. Jų apščiai turėta ir *Bridges* leidžiant. Po nepilnų dviejų metų iš pareigų pasitraukė pirmasis redaktorius A. Budreckis. Redakcijos štabo nariui Myk. Drungai su talkininkais suredagavus kelis numerius, teko glausti *Bridges* arčiau Krašto valdybos Philadelphiaje. Vyriausiojo redaktoriaus pareigoms buvo pakviestas Rimantas Stirbys, o administravimo darbą perėmė pirmoji New Yorko LB apylinkės valdyba (Vyt. Radzivasnas, Helen Venis, J. Jankus). *Bridges* spausdinant lietuvių pranciškonų spaustuveje buvo tikslu administraciją turėti New Yorko.

Po dviejų metų redaktoriams vėl teko keistis. Redagavimą perėmė dr. Stasys Goštautas, o keliems metams praslinkus, redaktorės pareigas prisiėmė Dėmė Jonaitienė. Iš visų redaktorių ji ilgiausiai *Bridges* redaguoja. Jos žurnalistinių gabumų dėka *Bridges* yra išugdytas į 20 puslapių žurnalą, turintį eilę puikių bendradarbių (A. Čižauskas, A. Azuklė, ir kt.). Brandūs straipsniai, įdomiai pristatoma bendrinė informacija, ir skoningas meninis apipavidalinimas žurnalą daro įdomų net ir nelietuvių kilmės asmenims.

Bridges žurnalas yra jo redaktoriės įsitikinimų, išgyvenimų ir sugebėjimų veidrodis. Kad suprasti žurnalo idėjinę kryptį, yra būtina pažinti jo redaktorę Domicelę Genaitytę Jonaitienę. Gimusį Brooklynne susipratusių lietuvių šeimoje, ji lankė Queens and Bernard kolegijas. Kolumbijos universitetą, studijas apvainikuodama bakalauro ir magistro laipsniais.

Ištekėjusi už New Yorko miesto kolegijos profesoriaus Tomo Jonaičio ir išauginusi bei išmoklinusi trijų dukterų šeimą (Danutė — ligoninės administratorė, Hedy — biologė, Aldona — prarektorė valstybiniame New Yorko universitete). D. Jonaitienė *Bridges* redaguoti stojo jau beįžengdama į užtarnautus poilsio metus. Jos atėjimas *Bridges* redaguoti laikytinas laimikiu, nes sulaukta redaktorių su nemažu žurnalistiniu patyrimu. Keliolik metų redagavusi *Voyager* ir *American Traveler* žurnalus, vėliau dėsiusi gimnazijoje ji daugel metų švietimo ir kultūros klausimais rašydama bendradarbiau amerikiečių spaudoje. Jos anglų kalba rašoma poezija yra spausdinama poezijos žurnaluose, o tos poezijos vertimai — "Aidų" žurnale.

D. Jonaitienės pirmąjį straipsnį lietuviška tema patalpinę *Poet Love, World Literature and Drama* žurnalas 1941 metais. Straipsnio pavadinimas — "Lietuviška liaudies daina — jos įtaka Lietuvos išlikimui". "Tuo metu", teigia D. Jonaitienė, "staiga atbudo mano susidomėjimas Lietuva. Mano tėvai buvo bandę įdiegti man Lietuvos meilę, bet jiems nepavyko, panašiai kaip naujosios ateivijos tėvams dažnai nepavyksta sužadinti Lietuvos meilės per šeštadieninę mokyklą, skautus, tautinių šokių grupes. Aš supratau, kad žmones pamilti, turi pirma juos pažinti."

Stengdamasi pažinti lietuvių kultūrą, D. Jonaitienė ėmusi verst lietuvių poeziją į anglų kalbą. Vertimai tipo "Alg. Landsbergio antologijos" *Green Oak* ir *Green Linden*, Alinos Skrupskelienės *Lithuanian Writers in the West*. Leonardo Andriekaus pakviesta išversti jo poeziją ir suredaguoti knygą, ji suejiavo dėmesio sulaukusią *Amens in Amber*.

Redaktoriaus darbas yra sunkus. Norint skaitytojus išlaikyti ir naujų prenumeratorių pritraukti tenka laviruoti, ieškoti aukso vidurio. *Bridges* bandant jungti kelių kartų ir skirtingų laikotarpių lietuvių išeivijas, o taip pat ir skirtingų nusiteikimų visuomenę, redaktoriaus darbas itin komplikotas. Vieni skaitytojai, sentimentų veikiami, nori žinių apie Lietuvos augmeniją, papročius, liaudies meną, dainas, liaudies vaistus. Politika juos nedomina. Kiti nori, kad kiekvienu straipsniu Lietuvos okupantui į užpakalį būtų spirtiama. Dėmesys pavergtos Lietuvos kultūrininkams taip pat susilaukia kritikos, ypač, jei pamirštami čia, Amerikoje, esą kūrėjai. Persispausdinimas Lietuvoje gyvenančio autoriaus straipsnio, nors ir nekalčiausias ir be padlaizavimo Leninui ir komunistų partijai, kai kurių yra lydimas "bendradarbiavimo su okupantu" priekaišto.

Nenuostabu, kad D. Jonaitienė stebisi, kodėl lietuviuose tiek daug asmeninio pykčio vardan "Dievo" ir "Lietuvos", "Aš priemiau *Bridges* radaktorės pareigas su vienu tikslu — perduoti amerikietiška pasaulyje išblaškytiems mūsų žmonėms tą šeiminingą meilę, kurią aš suradau lietuviams. Daug kas man nepatinka, bet aš tai atidėjau į šalį, stengdamasi sujungti visus mus vienijančiais ryšiais. Aš stengiausi neliesti kontroversijų, kurios normaliai vienos grupės galėtų būti liečiamos. Aš darbavausi tam kas svarbu — išlaikyti mūsų Lietuvą gyvą."

D. Jonaitienės didžiuoju noru yra surasti jauną pasiaukojantį lietuvių, kuris ateitų į talką *Bridges* su pozityviu ir konstruktyviu nusistatymu. Pasak jos, *Bridges* jau susigražino daug "paklydusių lietuvių". Dabar yra atėjęs laikas

"Bridges" redaktoriė Domicelė Jonaitienė su arkivysk. Paulium Marcinkum Romoje.

sužadinti mūsų jaunime "susi-domėjimą ir akciją".

Dešimtmečio sukakties sulaukęs *Bridges* žurnalas šiandien remiasi redaktore D. Jonaitiene ir ilgamečiu rūpestinguoju administratoriumi tėvu Petru Baniūnu, OFM, po ilgų pastangų pajėgusiu žurnalą padaryti nenuostolingu. Šiems dviem kartiniais asmenimis talkina eilė darbuotojų, kurių nevardinu nenorėdamas nei vieno praleisti.

JAV Lietuvių Benmdruo-

menėje *Bridges* turi geraširdį leidėją, pakėlusį per eilę metų neštą nuostolį, suprantantį padėtį, ir vengiantį diktuoti. Bendruomenė tiki, kad *Bridges* žurnalui ateityje teks suvaidinti svarbią rolę mūsų visuomeniniame gyvenime. Tikime, kad tai įvyks prie *Bridges* vairo stovint redaktorei D. Jonaitienei, administratoriui tėvui Petriui, gausiems bendradarbiams bei pranciškonų spaustuvei ir toliau nuoširdžiai talkinant.

Algimantas S. Gečys

LMK FEDERACIJOS VAKARIENĖ

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos suvažiavimas buvo baigtas iškilminga vakariene, kuri buvo spalio 17, šeštadienį, Kultūros Židinio mažojoje salėje. Vakarienė buvo skirta Federacijos veiklos 40 metų sukakčiai prisiminti.

Ją pradėjo ir jai vadovavo Federacijos pirmininkė Aldona Pintsch. Invokaciją sukalbėjo Tėv. Leonardas Andriejus, OFM.

Paskaitą skaitė Salomėja Valiukienė iš New Haveno, pati aktyviai dalyvaujanti moterų veikloje, ilgą laiką pirmininkavusi New Haveno klubui. Savo gerai paruoštoje paskaitoje ji apžvelgė istoriją, kaip po karo Vokietijoje prasidėjo moterų veikla, kaip išsivystė į Federaciją, kas vadovavo tai moterų veiklai. Tos pirmininkės buvo: dr. Marija Žilinskienė, advokatė Birutė Novickienė, Ligija Bieliukienė, Vincė Jonuškaitė, Irena Banaitienė, Margarita Samatienė, Marija Noreikienė ir dabar pirmininkauja Aldona Pintsch.

Iš Vokietijos moterų veikla į Ameriką perkelta 1950 vasario 16. Iš viso Federacijoje yra apie 600 narių. Klubai veikia Vokietijoje, Anglijoje, Australijoje ir Amerikoje. Čia yra 10 klubų: Bostone, Hartforde, New Havene, Stamforde, Waterbury, New Yorko, Philadelphiaje, Washingtono, Chicagoje, Los Angeles. Į veiklą įsijungia ir jaunimas, net perima klubų vadovavimą.

Federacija yra pilnateisė narė didelės tarptautinės moterų organizacijos — General Federation of Women's Clubs — GFWC. Ši organizacija turi 12 milijonų narių ir yra labai įtakinga. Lietuvės ten yra gerai pasirodžiusios, iškelusios Lietuvos problemas. Nuolat dalyvauja tos organizacijos konferencijose.

Po paskaitos sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Šimutis ir pasidžiaugė moterų veikla, kuri išreiškia mūsų tautos gyvybę. Sveikino ir LB NY apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis. Jis pasidžiaugė, kad į veiklą įtraukia jaunimą.

Taip pat žodžiu sveikino: dr. Aldona Janaičienė — Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos vardu, Marija Lūšienė — N.Y. Liet. Kat. Moterų Kultūros klubo vardu, Margarita Samatienė iš Washingtono, Jolanta Kerelienė iš Chicago. Ji

perdavė ir jaunimo sekcijos — Svajonės Kerelytės sveikinimus. Raštu sveikino vysk. P. Baltakis, OFM, dr. K. Valiūnas, telefonu per pirmininkę sveikino Vincė Jonuškaitė iš Santa Barbara, Calif. Pirmininkė taip pat pasveikino ir dovaną įteikė Irenai Banaitienei. Pabaigai pirmininkė perskaitė suvažiavimo metu priimtas rezolucijas.

Visos kalbos užsitęsė daugiau kaip valandą laiko. Po jų buvo puiki vakarienė. Svečių buvo apie 50. Buvo ir iš kitų miestų atstovės, dalyvavusios darbo posėdžiuose.

Žmonų galėjo atsilankyti ir daugiau, nes tikrai juk Federacijos veikla plati ir prasminga ir dabar dar mini tos veiklos 40 metų sukaktį. (p.j.)

LIETUVOS VYČIŲ

NAUJAS BIULETENIS

Lietuvos vyčiai turi suorganizuotą Lietuvos reikalų komitetą, kuris leidžia savo biuletenį — A program for Action. Darbininko redakciją pasiekė to biuletenio spalio mėn. numeris.

Lietuvos reikalų komiteto pirmininku yra dr. Jokūbas J. Stukas, drauge jis yra ir redaktorius to biuletenio. Jo adresas 234 Sunlit Drive, Watchung, N.J. 07060.

Pirmame straipsnyje dėkoja anksčiau buvusiems biuletenio reaktoriams ir prašo jam atsiųsti reikiamos medžiagos, iškarpu, kad biuletenis būtų aktualus.

Toliau skelbiamos vyčių seimo rezolucijos, rašoma apie atskiras vietas, kas ten nuveikta, nurodo kam rašyti padėkos laiškus už atliktus Lietuvai palankius žygius.

Biuletenis parašomas mašinėle, spausdinamas ofsetiniu būdu, 6 psl. Siuntinėjamas kaip laiškas visiems vyčiams ir šiaip vyčių bičiuliams veikėjams.

— I VI Pasaulio jaunimo kongresą rengiasi vyksti jaunimas iš viso laisvojo pasaulio. Pietų Amerikos ir Europos jaunimui reikalinga finansinė parama, kad jie pajęgtų kongresan nuvykti. Tam tikslui JAV-se yra vykdomas piniginis vajas, pravedami laimėjimai. Jaunimo kongreso lėšų telkimo komitetas prašo visus savo auka prisidėti ir padėti jaunimui nuvykti į VI jaunimo kongresą Australijoje.

is visur

— "Ateities" Akademinio savaitgalio susitikimo kavutėje, 10 val. ryto, spalio 31, Jaunimo Centro, Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, paskaitas skaitys dr. Saulius Sužiedėlis, dr. Romas Vaštakas ir Jonas Pabedinskas.

— Lietuviai respublikonai dalyvaus tautinių grupių respublikonų tarybos metiniame suvažiavime, kuris įvyks spalio 30 — lapkričio 1 Washingtono, D.C. Į tris kopirmininkus siūlomas vienas vengras ir du lietuviai: Dalia Bobelienė ir Anatolijus Milūnas. Elena Jurgėlaitė siūloma į išdinininkės vietą. Lietuvių respublikonų tautinė federacija atskirai posėdžiaus spalio 30 ir rinks naują valdybą.

— Dail. Viktutės Venclovaitės grafikos darbų paroda bus "Ateities" akademinio savaitgalio metu spalio 30 — lapkričio 1 Ateitininkų namų apatinėje salėje, Lemont, Ill.

— "Ateities" Akademinio savaitgalio proga Ateitininkų namuose Lemonte, Chicagoje lapkričio 1 d. bus aukojamos mišios 11 val. ryto, po to užkandžiai ir jų metu paskaitas skaitys prof. Bronius Vaskelis ir rašytojas Juozas Kralkauskas.

— Vakaronė su kinematografu Antanu Kulbiu (iš Bostono) Chicago Jaunimo Centro mažojoje salėje įvyks lapkričio 6.

— Foto parodos premijų įteikimas ir vakaronė įvyks Chicagoje lapkričio 6 Jaunimo Centro kavinėje. Programoje Daivos Kezienės vaizdajuostė "Lietuvos krikšto jubiliejus iškilms Romoje". Rengia Budrio vardo Lietuvių Foto Archyvas.

— Toronto, Ont., lapkričio 1 Anapilio parodų salėje įvyks meno paroda: A. Smailienės paveiksai, A. Jagėlos nuotraukos iš Lietuvos, A. Katelienės ir R. Stepulaičio medžio skulptūros. Parodą rengia Kanados Lietuvių Katalikų Moterų dr. J. Lietuvos Kankinių parapijos skyrius.

Neo-Lituanų šventė Chicago Jaunimo Centre vyks lapkričio 7.

— Los Angeles, Calif., Lietuvių Fondo metinis pokylis įvyks lapkričio 8, sekmadienį, 12 val. dienos Šv. Kazimiero parapijos salėje. Meninę programą atliks solistė Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė iš Rockford, Ill. Ji dainuoja Lietuvių Operoje ir su Rockfordo simfoniniu orkestru. Los Angeles ji pasirodys pirmą kartą.

— Evelyn Oželienė, kuri daugelį metų dainuoja Lietuvių Operos chore ir ne kartą yra buvusi valdybose, šiais metais vadovauja Lietuvių Operos tradicinio baliaus paruošimui. Balius įvyks lapkričio 7 Balzeko muziejaus Gintaro salėje, Chicagoje.

— Lietuvių Operos Chicagoje pokylis su tradiciniais laimėjimais bus lapkričio 7 Balzeko Kultūros muziejaus pokylių salėje.

— Dail. Giedrės Žumbakienės ofortų parodą surengė "Chicago Center for the Print" galerija, 1509-1513 W. Fullerton Ave., Chicago. Paroda vyksta nuo spalio 9 iki lapkričio 29. Ši galerija yra viena iš kelių žymiausių Chicago galerijų, kurios reprezentuoja dail. Giedrę Žumbakienę šiame mieste.

— Jolanta Janavičienė menininkė — keramikė, gyvenanti Sydney, Australijoje, savo paskutiniųjų metų darbų buvo išstaciūsi parodai Melbourne The Craft Center populiarioje meno galerijos vietoje.

SUKAKTUVININKAS KAZYS P. VILNIS

Kazys Paulius Vilnis rugpjūčio 26 buvo pagerbtas jo 80-ties metų amžiaus sukakties proga. Minėjimo pokylis vyko St. Petersburgo The Breckenridge viešbutyje. Susirinko 65 jo gimiinių, draugų ir gerbėjų atstovai. Minėjamą suorganizavo Floridos Tautos Fondo atstovybės valdyba.

Programai vadovavo dr. K. Šidlauskas, kuris pradžioje apibūdino K. Vilnio biografinius bruožus. Gautus sveikinimus raštu paskaitė V. Urbonas. Žodžiu sveikino Viko pirm. dr. Kazys Bobelis, prel. Jonas Balkūnas, L. B. Floridos apygardos pirm. Adolfas Armalis ir Liet. Fondo atstovė St. Petersburge Janina Gerdvilienė.

K. P. Vilnis gimęs 1907 rugpjūčio 6 Brooklyne, N.Y. Mokslus ėjo Lietuvoje. Pagal profesiją inžinierius. Baigė Kauno Aukštesniąją Technikos Mokyklą. 1931 ir tais pačiais metais išvyko į JAV. Technikos studijas gilinio Brooklyno Technikos Institute 1933 - 34.

Sukaktuvininkas yra visuomenininkas nuo gimnazijos laikų Lietuvoje. Jis dirbo šauliuose, pavasarininkuose, Vilniui vaduoti s-goje ir LGSF (Lietuvos gimnastikos ir sporto federacijoje), bet daugiausia su moksleiviais ateitininkais. 1928 - 29 Kauno rajono moksleivių ateitininkų pirmininkas.

Atvykęs į JAV 1931, šalia inžinerijos studijų, Kazys Vilnis įsitraukė į Amerikos lietuvių visuomeninį darbą.

Jis suorganizavo bendrovę, kuri 1933 gruodžio 1 išleido savaitraštį "Amerika", kurio redaktoriumi ir administratoriumi jis išbuvo trejetą metų ir dar vienus metus pasiliko administratoriaus pareigose. Taigi sugrįžęs į JAV, sukaktuvininkas neieškojo profesinės karjeros, kurią jis

vėliau padarė, bet gilino studijas ir įsijungė lietuvišką veiklą, kurios jis nėra apleidęs iki šios dienos.

Šalia lietuvių darbininkų s-gos, Vilnis ilgiausią laiką veikė Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijoje, 1934 - 1948 būdamas jos centro valdyboje. Kaip Katalikų Federacijos centro valdybos narys, Jis dalyvavo 1940 Pittsburghe ALRKF tarybos suvažiavime, kuriame buvo nutarta steigti Amerikos Lietuvių Tarybą.

Sukaktuvininkui nebuvo svetimas ir šalpos darbas. Jis buvo vienas iš Balfo direktorių 1946 - 48. Jis rūpinosi karo pabėgėlių įkurdinimu šiame laisvųjų krašte.

Ruošiant didelį Amerikos lietuvių pasirodymą, jis buvo New Yorko pasaulinis parodos lietuvių komitete 1939 - 1941.

Per tą ilgą lietuviškos veiklos laiką, Vilnis nepaliko ir ekonominės bei finansinės veiklos. 1939 - 1947 jis buvo L.A. importo-eksporto bendrovės direktorius. Persikėlęs į New Haven, Conn., sukaktuvininkas suorganizavo savo privačią prekybos bendrovę, kuriai jis vadovavo iki persikėlimo į Floridą.

Sukaktuvininkas vedęs Aleną Podelytę, buvusią Bostono lietuvių jaunimo veikėją ir Šv. Petro parapijos choro dalyvę. Vilniai išaugino dvi dukteris ir sūnų, kurie dabar gyvena Californijoje.

Išėjęs į pensiją ir persikėlęs gyventi į St. Petersburg Beach, Fla., Vilnis stipriai įsijungė į Tautos Fondo darbus. Jis suorganizavo Floridos Tautos Fondo atstovybę ir įgaliojinių tinklą ir tebėra tos atstovybės pirmininkas bei Tautos Fondo Tarybos narys. Jo pastangomis Floridos Tautos Fondo atstovybė, kaip ne pelno organizacija, buvo įregistruota.

Sukaktuvininkas Kazys P. Vilnis ir jo žmona Alena

struota Floridos valstijos sekretoriaus įstaigoje.

Sukaktuvininkas buvo per eilę dešimtmečių glaudus Amerikos lietuvių veiklos veterano prel. Jono Balkūno bendradarbis. Jis sėkmingai vadovauja Floridos valstijoje visam Tautos Fondo darbui, ypačiai patarnaudamas visiems lietuviams testamentinių palikimų reikalais.

Šalia Tautos Fondo, sukaktuvininkas Floridoje dirba su Lietuvos vyčiais ir su Amerikos Inžinierių ir Architektų Sąjunga. Šio garbingo amžiaus sukakties proga, linkime solenizantui geros sveikatos, Aukščiausiojo palaimos ir ilgiausių metų.

Vacys Urbonas

NAUJIENOS KASOJE

KASOS vadovybei papildyti direktorių tarybą buvo pakviestas Romas Petrauskas, Thomson McKinnon Securities, Inc. finansinis patarėjas. Dabar KASOS direktorių tarybą sudaro: prezidentas dr. Rimas Vaičiaitis, viceprez. Vytautas Alksnins, išdininkas ir vyr. reikalų vedėjas Gintas Žemaitaitis, sekretorius Romas Kezys ir nariai — Vaclovas Kleiza, Stasys Klimas, Romas Petrauskas, dr. Tomas Reimeikis ir Algirdas Šilbajoris.

KASOS prezidentui dr. Rimui Vaičiui spalio 13 buvo padaryta nugaros operacija. Po trijų dienų grįžęs iš ligoninės, Rimas ilsisi ir sveiksta žmonos Aukšės ir dukterų priežiūroje. KASOS tarnautojai ir bendradarbiai linki savo vadovui greitai ir gerai pasveikti.

KASOS įstaiga Richmond Hill, N. Y., už keletos mėnesių persikels į naujas patalpas. Spalio 19 pasirašyti galutiniai pirkimo dokumentai ir KASA perėmė savo nuosavybės Richmond Hill 114-toj gatvėj esantį Masonic Temple pastatą, vos keletą žingsnių nuo dabartinės būstinės. Šios patalpos bus atremontuotos ir tinkamai įrengtos KASOS bankinių operacijų tikslui. Pabaigus visą pastato remon-

tą, bus galimybė dalį patalpų išnuomoti ir kitom lietuvių įstaigom.

KASOS vadovybė dar kartą praneša, kad yra padidinti santaupų procentai. Kas nori pratęsti sertifikatus arba IRA fondus, pirmiausia kreipkitės į KASĄ. Taip pat nedvejokite skolinis iš KASOS, nes čia rasite geriausias sąlygas ir draugišką patarnavimą. Ypatingai patartina laikyti reguliarias santaupas KASOJE, nes už jas dabar galite gauti 6.5% palūkanų, kai kituose bankuose gausite ne daugiau, kaip 5.5%. Taip pat naudinga ir praktiška KASOJE įsigyti VISA kredito korteles, kurios padeda keliauti ar netikėtų pirkinių atvejais.

REDAKCIJOJE LANKĖSI

Spalio 26, pirmadienį, redakcijoje lankėsi disidentas Jonas Vytautas Simokaitis, šiemet balandžio gale išvykęs iš Lietuvos. Jis atsidėjo 15 metų Gulage už tai, kad norėjo pagrobti lėktuvą ir pabėgti į Švediją. Atlikus bausmę, jam atėmė pilietybę ir leido išvykti, kur nori. Pirmieji įsileido prancūzai. Gyveno kurį laiką Paryžiuje, paskui lankėsi Romoje, Vokietijoje, Anglijoje. Dabar, Amerikai suteikus politinio pabėgėlio prieglobstį, jis spalio 25 atskrido į New Yorką. Iš čia spalio 26 išvyko į Phoenix, Arizona. Apie jo vargus plačiau bus parašyta vėliau.

KASOS narių ir visuomenės žiniai pranešame, kad jau dabar galima užsisakyti VISA kredito korteles. Jos bus gražios, lietuviškos ir patogios visiems, kurie nori naudotis šiuo praktišku patarnavimu.

Dėl informacijų apie VISA korteles kreipkitės į KASOS įstaigą darbo valandomis.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Pulki dovana kitataučiam ir lietuviui, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

INTERNATIONAL

RITA PAUPERIENĖ, įstaigos vedėja

G.T. INTERNATIONAL dėkoja visiems klientams, kurie prisidėjo prie sėkmingo kelionių į Lietuvą sezono.

G. T. INTERNATIONAL tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio keliui kreipkitės pas mus.

G.T. INTERNATIONAL padeda sudaryti išskvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

NORI PASAULIO PAMATYTI? KREIPKIS Į G.T.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 S. ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465
TELEFONAS: (312) 430 - 7272

G.T. INTERNATIONAL
1988 EKSURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8800/SA	Pietų Amerika: 5 d., Rio, Iguassu Falls, 4 Buenos Aires birželio 7-18
Nr. 8801	Lietuva 15 d., Maskva 2 d., gegužės - 16 - birželio 3
Nr. 8802/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., birželio 13-29
Nr. 8803/M	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., birželio 14-16
Nr. 8804/FIM	Pabaltijis: Klaipėda 2 d., Vilnius 5 d., Ryga 2 d., Talinas 2 d., Helsinkis 2 d., ir 2 dienos laive, liepos 3-17
Nr. 8805/SP	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Helsinkis 3 d., liepos 14-29
Nr. 8806/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., liepos 18 — rugpjūčio 3.
Nr. 8807/M	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., liepos 19-31.
Nr. 8808/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d. rugpjūčio 15 - 31.
Nr. 8809/M	Lietuva 9 d., Maskva 2 d., rugpjūčio 16 - 28.
Nr. 8810/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Vakarų Vokietijoje (Octoberfest) 5 d., rugsėjo 19 - spalio 7.
Nr. 8811/M	Lietuva 9 d., Maskva 2 d., rugsėjo 20 - spalio 2.

LITHUANIAN COOKERY
In English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiniu apdangalu. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernaktavimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ
15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas

Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129

Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1

15 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas

Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499

Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreipkitės:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių šešiomis kalbomis leidimą. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių. Atlašas, siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-8799

Skyriai: Chicagoje, Cicerio, St. Petersburge, Detroite, Waterburyje

Aktyvas: 65 milijonai dolerių

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čeklių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI ŠAŠKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 7:30 v.v., antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 5 v.v., šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. popiet.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrauti KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

NEW YORKE

(atkelta iš 8 psl.)

Politinė konferencija vyko Washingtono spalio 24 - 25. Iš viso buvo apie 120 suvažiavę iš įvairių kraštų. Iš Kanados buvo 7, iš Australijos 3, iš Šveicarijos 1, iš Venecuelos 1. Iš New Yorko buvo išvykę: dr. K. Nemickas, dr. J. Kazickas, dr. R. Misiūnas, kun. K. Pugevičius, J. Pažemėnas, K. Miklas, T. Klimas, R. Razgaitienė, G. Damuštė. Dvi dienas buvo paskaitos ir diskusijos Lietuvos laisvinimo reikalais ir kitomis lietuviškojo gyvenimo aktualijomis. Konferenciją rengė PLB, JAV LB, Kanados LB ir PLJS.

Sofija Patamsienė-Jakaitienė mirė spalio 19 Philadelphijoje. ten ir palaidota. Anksčiau ji gyveno New Yorke.

Vytautas Gružas su žmona Betty, ilgai gyvenę Patersone, N.J., spalio 17 išvyko į St. Petersburg, Fla., nuolatiniam apsigyvenimui. Vytautas Gružas buvo aktyvus Patersono kolonijos narys, mielai talkino visiems. Lietuviškoji kolonija tikrai pasigės šio darbštus žmogaus.

Patiksliname. Praeitame Darbininko numeryje tilpusiame straipsnyje "Kultūros Židinio vargai", antroje skiltyje viršuje buvo parašyta "Aukos testamentais Židiniui neprašomos", turi būti: "Aukos testamentais Židiniui neužrašomos".

New Yorko Lietuvių Jaunimo Sąjunga Vytauto, Irenos ir Dainos Skuodžių atvykimo proga kviečia New Yorko ir apylinkės lietuvius, ypatingai organizacijas, padėti šiam buvusiam politinui kaliniui ir jo vargus patyrusiai šeimai. Norintys paaukoti Skuodžių fondui ir taipgi paremti jų pirmuosius naujo gyvenimo žingsnius, gali čekius rašyti Lithuanian Catholic Religious Aid vardu (nurodant, kad auka skiriama Skuodžiams) ir siųsti Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai šiuo adresu: 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Dalyvaujantys "Čiurlionio" koncerte gali savo piniginę dovaną įteikti per Religinės Šalpos rengiamą Skuodžio susitikimą su lietuvių visuomene šeštadienį, lapkričio 7, 5 val. vak., valandą prieš koncertą Richmond Hill gimnazijos salė. Tam tikslui Lietuvių Jaunimo Sąjunga bus išstaciūsi aukų stalą.

N.Y. Šaulių kuopos paskelbtas literatūros konkursas susilaukė dar dviejų veikalų. Pasirašęs Vyto Ugniaus slapyvardžiu atsiuntė romaną "Dievai ir žemė", Molainišio slapyvardžiu pasirašęs atsiuntė romaną "Raudoni voratinkliai". Iš viso iki šiol gauta 7 kūriniai. Tai tikrai geras derlius. Konkurso terminas baigiasi lapkričio 1. Dar iki to laiko gal atsiųs kokią naują kūrinį.

Skaityk ir platink Darbininką!

Geologas Vytautas Skuodis kalbės apie gamtos apsaugos klausimus prieš ir po glasnosto, lapkričio 5 d., 12 val. p.p., Columbia universiteto studentams 802 International Affairs Bldg. (Amsterdam Avenue ir 119 Street). Skuodį pakvietė kalbėti Columbia universiteto Centras dėl žmogaus teisių.

Patersono vyskupas Frank Rodimer susitiks su Vytautu Skuodžiu penktadienį, lapkričio 6, vyskupijos kurijoje. Vysk. Rodimer ir vyskupijos taikos ir teisingumo komisija prisidėjo prie Patersono lietuvių vadovaujamos akcijos skleisti peticijas vyskupijos parapijose už Skuodžio išlaisvinimą.

Vytautas Skuodis aplankys Maironio lituanistinę mokyklą šeštadienį, lapkričio 7. Tą pačią dieną, jis turės pasimatymą su New Yorko lietuvių visuomene 5 val. vak. Richmond Hill gimnazijoje. Vieną valandą prieš Čiurlionio koncertą. Susitikimą rengia Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, talkinant New Yorko Lietuvių Jaunimo Sąjungai, kuri Skuodžiams rinko aukas.

Vytautas Skuodis informuos Tarptautinės Amnestijos sąžinės kalinių globos organizacijos atstovus lapkričio 2 New Yorke apie žurnalistą Gintautą Iešmantą, su kuriu jis buvo kartu nuteistas, ir apie kitus už savo įsitikinimus kalinamus lietuvius. Pasi-

Pianistas William Smiddy, koncertavęs didžiosiose pasaulio koncertų salėse, dalyvauja lietuvių literatūros šventėje ir premijų įteikime. Jis akomponuos solistei Ginai Čepauskienei ir vienas paskambins lietuvišką kūrinį. Jis yra nuširdus lietuvių bičiulis, dažnai lankosi pranciškonų vienuolyne, Kultūros Židinyje ir paremia lietuvišką veiklą.

matyme dalyvaus ir vietinė spauda. Skuodžio programą New Yorke koordinuoja Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa.

gos Meno Institute. Dalyvauja amerikiečių ir lietuvių dailininkų grupinėse parodose Chicagoje ir apylinkėse.

Tarp jos darbų matome ramiai, gelės pumpurų besiskleidžiančias vazas; savo sporų duoklę vėjams atidavusių kažkurio fantastiško augalo dubenėlį; grupelę įvairaus dydžio kažkur bėgusių ir sutojusių — lyg nustebusių, lyg išsigandusių vazelių...

New Yorke Marytės Gaiztutienės keramiką ir Algio Norvilos fotografijas matysime N.Y. apylinkės ateitininkų rengiamoje parodoje, kuri įvyks šeštadienį, lapkričio 21, Kultūros Židinyje.

Kitą kartą — apie Algį Norvilą.

G.I.v.a.

CHEMIJA — KERAMIKA

Dvilypiškums? Darna.

Kai žmogus atvirai atsiskleidžia savo vidiniams turtams ir išgyvenimams, gabumams ir polinkiams, nustembame, pamatę kokios skirtingos jėgos ir talentai glūdėjo viename asmenyje.

Marytės Gaiztutienės asmenyje sutilpo ir ją papildė griežtojo mokslo doktoratas ir keramikos kūryba.

Doktoratą baltymų biochemijos srityje Marytė įsigijo savo studijų Mundelein College, Wayne State University ir Illinois Institute of Technology, rezultate. Keramikos mokėsi Hyde Park Art Center ir Chica-

SPALVINGA RUDENS MADŲ PARODA KULTŪROS ŽIDINYJE

Balfo 100-tasis skyrius tradicinę madų parodą, kurią rengdavo pavasarį, dabar surengė rudeni, spalio 18 Kultūros Židinyje. Paroda buvo pavadinta rudens lapų vardu, taip scena ir stalai buvo papuošti spalvingais rudens lapais.

Salė buvo parengta iš vakaro. Nuo scenos į salės gilumą buvo padarytas ilgas tiltas, užklotas raudonu kilimu. Juo ir vaikščiojo modeliotojai. Scenos uždanga buvo pratraukta. Ten buvo statyti dailės parodose naudojami balti skydai ir padarytas išėjimas į taką. Ant scenos vyko visas pasiruošimas. Ten buvo suinėti drabužiai, ten persirengė modeliotojai.

Parodą pradėjo Balfo skyriaus pirmininkas Vincas Padvarietis. Ją atidaryti pakvietė Janiną Simutienę. Ji tarė trumpą žodelį ir palinkėjo kuo geriausias sėkmės. Parodai vadovavo Vida Jankauskienė. Ji drabužius apibūdino pirma lietuviškai, paskui angliškai.

Daugiausia buvo parodyta išieginų vakarinių drabužių, brangių ir puošnių suknių. Pirmą kartą buvo demonstruojami ir vyriški drabužiai, vienas modeliotojas parodė apie 10 įvairių vyriškų apsirengimų.

Iš viso pademonstruota apie 80-90 skirtingų drabužių. Modeliavo kelios lietuviškos ir iš drabužių krautuvių atvykę keli modeliotojai. Modeliavo ir parodos viena iš svarbiausių

rengėjų — Gražina Tiškutė-Tuci. Ji atvežė didelius savo rinkinius, padėjo parodą suorganizuoti, įrengti. Modeliavo ir jos dukrelė ir sūnelis.

Pabaigai buvo išvesti visi modeliotojai su puošniais vestuviniiais drabužiais. Paroda užsitęsė tik vieną valandą. Pabaigoje V. Padvarietis visiem padėjo už parodos surengimą. Į sceną buvo iškviestas uolus parodų talkininkas, madų kūrėjas Andrius Koval-Kovaliauskas.

Publika sėdėjo prie apskritų stalų, gėrė kavą, valgė pyragaičius. apsilankė apie 150.

Paroda buvo gerai suorganizuota, skoningai sutvarkyta. Lankytojai yra dėkingi Balfui ir prašo tęsti šią gražią tradiciją — ir kitais metais surengti madų parodą, įvedant daugiau ir vyriškų drabužių.

Dabar Balfas vykdo aukų vąj. Lankytojai daug kas ta proga paaukojo ir Balfui. (p.j.)

— Margučio radijo pakviesti muz. Arvydas Paltinas ir sol. Nelė Paltinienė ir šiemet sėkmingai atliko JAV lietuvių kolonijose pramoginių dainų programas. Jie koncertavo Bostone, Baltimorėje, Omahoje, Chicagoje ir Detrote. Ateinančiais metais Margutis vėl planuoja Paltinus pasikviesti iš Vakarų Vokietijos ir jų koncertus surengti Kanados miestuose, Chicagoje ir kitur.

KAS BUS LITERATŪROS ŠVENTĖJE IR KONCERTE?

Koncertas ir literatūros šventė įvyksta šį šeštadienį, spalio 31, 7 v.v. Kultūros Židinyje. Premijas įteiks Lietuvių Fondo atstovė New Yorke Lilė Milukienė. Premijos įteikiamos rašytojams: Česlovui Grincevičiui iš Chicagos, Antanui Vaičiulaičiui iš Washingtono ir Pauliui Jurkui iš New Yorko. Kas tos Lietuvių Rašytojų Draugijos premijos, apibūdins Bernardas Brazdžionis iš Los Angeles. Jis taip pat skaitys ir savo poeziją. Savo kūrybą skaitys Antanas Vaičiulaitis ir Česlovas Grincevičius, abu tolimieji svečiai. Literatūrinei daliai vadovaus Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, ilgametis Liet. Rašytojų Draugijos pirmininkas.

Antroje dalyje girdėsime solistę Giną Čepauskiene, kuri jau senokai besilankė New Yorke. Iš Montrealo atvyksta su lietuvišku repertuaru ir tuo papuoš ir praturtins lietuviškos kūrybos šventę.

Jai akomponuos lietuvių bičiulis William Smiddy, pasaulinio masto pianistas. Jis taip pat paskambins ir lietuvišką kompoziciją, sukurtą sukinio tema.

Bus galima įsigyti premijuotas knygas, gauti rašytojų autografus, susipažinti su pačiais rašytojais, iškilgia soliste. Visi kviečiami atsilankyti į šį lietuviškosios kūrybos šventę!

Daug lietuviškų knygų, plokštelių ir įvairių suvenyrų turi Darbininko administracija. Škamabininti — 718 827-1351.

Lietuvos krikščionybės sukaktis

Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjimas Bostone įvyko spalio 4 šv. Kryžiaus katedroje, kur iškilmingas mišias aukojo ir pritaikytą pamokslą pasakė kardinolas Bernard Law. Su juo koncelebravo dar penki vyskupai, jų tarpe vysk. Paulius Baltakis, OFM, pasakęs pamokslą lietuviškai, o taip pat daugelis kunigų ir vienuolių.

Lietuviai tikintieji buvo atvykę iš daugelio vietovių su specialiais autobusais. Šaliai, ramovėnai ir skautai pamaldose dalyvavo su vėliavomis ir uniformomis. Parapijų vienuolynų ir organizacijų nešamos aukos buvo lietuviškos.

Mišių metu dalyvių giedojimui vadovavo kun. Vincas Valkavičius, šv. Jurgio lietuvių parapijos klebonas iš Norwood. Solo giedojo Marytė Bizinkauskaitė. Vargonais grojo dr. Vytenis Vasyliūnas.

Dalis giesmių buvo atlikta lietuviškai, o dalis — angliškai. Taip pat skaitiniai atlikti lietuviškai ir angliškai.

Pamaldos truko pustrėčios valandos. Jas filmavo televizijos reporteriai, stebėjo žurnalistai. Visa baigta JAV ir Lietuvos himnais, giesme "Marija, Marija".

Kardinolas Bernard Law savo pamoksle iškėlė lietuvių ištikimybę tikėjimui, gyvenimą pagal Kristaus mokslą, kovą dėl tikėjimo.

Vysk. Paulius Baltakis savo pamoksle nušvietė popiežiaus Jono Pauliaus II palankumą Lietuvai ir to įtakoje įvairių kraštų bažnytinės hierarchijos rodomą dėmesį ir sunkios lietuvių tautos būklės atjautimą.

Šių pamaldų proga buvo išleista kun. V. Valkavičiaus paruošta knygutė su šv. Kazimiero, palaimintojo M. Giedraičio, palaimintojo J. Matulaičio nuotraukomis, ištrauka iš Lietuvos vyskupų penktojo ganytojiško laiško Lietuvos krikšto sukakties

proga, maldų tekstais lietuvių ir anglų kalba, kai kurių maldų ir giesmių gaidomis. Leidinio viršelyje puošė Lietuvos krikšto sukakties ženklas. Leidinys baigiamas pasiaukojimo maldą, gauta iš okupuotos Lietuvos.

Po pamaldų 6 val. vak. Lantana svetainėje Randolphe vyko banketas, kuriame vėl dalyvavo vyskupai, dvasiškiai, miesto burmistras R. Flynn, Bostono mokyklų komiteto narys Juozas Casperas, daug lietuvių iš įvairių kolonijų.

Banketo metu vysk. K. Hart, burmistras R. Flynn ir J. Casperas labai iškėlė lietuvių įnašą į šio krašto pažangą.

Banketo metu meninę programą atliko sol. Marytė Bizinkauskaitė ir sol. Benediktas Povilavičius. Jai akomponavo prof. B. Penninton, o jam — prof. K. J. Kačinskas.

Pareikšta padėka komiteto pirmininkui Viktorui Kubiliui už gerai suruoštą minėjimą. Dail. Julius Špakevičiaus paruoštoje banketo programos knygutėje pateikta daug informacijos apie Lietuvos krikštą lietuvių ir anglų kalbomis, išspausdinti sveikinimai ir minėjimo rėmėjų sąrašai.

RENGINIAI

Lapkričio 7 d. 6:30 val. vak. Sandaros salėje, Brocktone, metinis Balfo 72 skyriaus banketas.

Lapkričio 15 — K. Bradūno poezijos rečitalis Lietuvių Piliečių d-jos II-ro aukšto patalpose 3 val. popiet.

Lapkričio 21 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos tradicinis rudens pobūvis.

Naujosios Anglijos Baltų draugijos koncertai vyksta tokia tvarka: lapkričio 22 — latvų, kovo 3 — estų, balandžio 17 — lietuvių.

Gruodžio 19 d. šv. Petro lietuvių parapijos salėje tradicinis Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė.

LAISVĖS VARPAS sekmdieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM bangą 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

A. A.

DR. STASIUI JASAIČIUI

mirus, sūnų, dukrą, seserį Eleną Valiūnienę ir visus artimuosius, nuoširdžiai užjaučia

Irena ir Jonas Vilgaliai

Vytas, Olga ir Pranė Nakutavičiai su šeima reiškia užuojautą Trudai Nakul ir jos šeimai, mirus jos tėveliui

JANIS STANA

Vietoje gėlių prie karsto skiria 100 dol. auką Kultūros Židiniui.

A.A.

KAZIMIERUI ŠIMULYNUI

mirus, reiškia gilią užuojautą dukrai Ildai Mantautiūnei, žentui Valdeviui ir anūkei Dalei bei visai Bazikų šeimai.

Aldona ir Juozas, Ramunė, Aldona, Vita Rygeliai
Emilija Putvytė
Rūta ir Antanas Rygeliai su šeima
Giedrė ir Vytautas Kulpai su šeima
Vincas ir Alice Tercijonas
Vincas ir Sue Rygeliai

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr.(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Šį savaitgalį Kultūros Židinyje: spalio 31, šeštadienį, literatūros šventė — paremių įteikimas ir koncertas. Pavedus Liet. Rašytojų Draugijai, šventę rengia LB NY apygardos valdyba.

N.Y. ateitininkų metinė šventė bus lapkričio 1, sekmadienį. Pamaldos 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Po mišių — iškilmingas posėdis parapijos mokyklos salėje. Kalbės dr. Aldona Janačienė.

New Yorko skautų ir skaučių bendra sueiga įvyksta spalio 31, šeštadienį, 1:30 val. popiet Kultūros Židinyje, Brooklyne.

New Yorko žinių dar yra 5 ir 7 puslapys.

Dr. Juozas Kazickas, vienas didžiųjų aukotojų bei veiklos šulų Lietuvių Fonde, išvyko Chicago ir spalio 31 Martiniuke pokylių salėje vadovaus jubiliejiniui banketui ir Lietuvių Fondo pradininkų pagerbimo iškilimams.

Lietuvių Šaulių Sąjungos Tremtyje dalinių atstovų suvažiavimas vyksta šį savaitgalį, spalio 31 ir lapkričio 1, Detroite. Iš New Yorko šaulių kuopos išvyko: Kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas, šauliai Vacys Butkys ir Albinas Sakalas.

Ateitininkų rengiama dailės paroda bus lapkričio 21 ir 22 Kultūros Židinyje. Parodoje dalyvauja keramikė Marytė Gaižutienė ir foto menininkas Algis Norvila.

Vilties balsai. Taip vadinasi vakaronė, skirta disidentinei literatūrai, kuri įvyks šeštadienį, lapkričio 14 d., 7:30 val. vak. Ukrainiečių Institute, 2 East 79 Street prie Fifth Avenue, Manhattane. Programoje: politinės, socialinės ir religinės mintys išreiškiamos dabartinėje poezijoje spaudoje Lietuvoje, Estijoje, Latvijoje, Baltarusijoje ir Ukrainoje. Rengia Ukrainiečių studentų sąjunga. New Yorko Lietuvių Jaunimo Sąjunga ragina besidominčius lietuvius, ypač jaunimą dalyvauti.

Korp! Neo Lithuania New Yorko vienetas minės korporacijos 65 metų sukaktį lapkričio 11, trečiadienį. 10 v.r. Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus mišios už žuvusius, bei ištremtus korporacijos narius ir už filisterius. Tai šventei pritaikyta pamokslas pasakys klebonas kun. Jonas Pakalniškis, po pamaldų priešpiečiai parapijos mokyklos patalpose. Korporacijos nariai ir filisteriai bei jų draugai prašomi aktyviai dalyvauti minėjime. New Yorko vieneto valdyba kviečia ir kitų akademinių organizacijų narius pasisvečiuoti kartu. Lapkričio 11 yra oficiali šventė — veteranų diena, todėl ir minėjimas tą dieną rengiamas.

7 dienų kelionė laivu iš Miami į Karibų salas 1988 m. sausio 9 d. Kainos iš New Yorko, Chicago, Detroito, Clevelando ir kitų miestų nuo \$820.00 iki \$915.00 (Plus \$35.00 už uosto mokestį). Iš Miami nuo \$495.00 iki \$615.00. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238 - 9787.

Išparduodama privati dail. Adomo Galdiko darbų kolekcija. Suinteresuoti prašom skambinti 201 763 - 7622 nuo 8 v.v. iki 10 v.v.

Aušros Vartų teatras "Performance Possibilities" pradeda savo lapkričio programą. Repertuarą sudaro trys vieno veiksmo vaidinimai: *Life and Death with Business in Between*; *Midnight Conversation* ir *Love Potion*. Vaidinimai bus ketvirtadieniais ir penktadieniais lapkričio 5-6, 12-13. *Midnight Conversation* parašytas šveicaro dramaturgo Friedrich Dürrenmatt. Vaidybą atliks Arūnas Čiuberkis ir Paul Taylor Robertson. Režisuoja Linda Pakri. Visi veikėjai yra lietuviams gerai pažįstami iš prieš ketletą metų pastatytos Antano Škemos dramos *Pabudimas* (*The Awakening*). Vaidinimai prasideda: 8:30 v.v. Įėjimas — 6 dol. Dėl informacijos: (212) 575 - 5566. Aušros Vartų parapija, 570 Broome St., N.Y.N.Y. (prie pat Holland tunelio).

IEŠKOMI

Ieškomi: Pilkauskas Albinas, gimęs 1922 m. Pilkauskas Jonas, gimęs 1926 m. Abu yra Antano sūnūs. Ieško sesuo Milda Pilkauskaitė. Abu yra kažkur dingę karo metu. Atsiliepti: Mečys Slavinskas, 19 Iris Lane, New Hyde Park, N.Y. 11040.

Išnuomojamas 5 kambarių butas pirmame aukšte prie pat Highland Parko. Galį būti ir su vaikais. Skambinti dieną (kalbant angliskai) 277 - 4177, vakarais 5:30 - 9:30 val. (kalbant lietuviškai).

Planuokite jau dabar dalyvauti "G. T. International" pirmoje 1988 metų ekskursijoje. Balandžio 7 išvykstama į egzotišką ir nuotykių pilną Pietų Ameriką, įskaitant Braziliją, Iguassu Falls ir Buenos Aires. Kreipkitės į: G. T. International, 10401 South Roberts Road, Palos Hills, Ill. 60465. Tel. 312 430 - 7272.

QUEENS - WOODHAVEN NORTH, 2 family, 5x5, semi-attached, garage, enclosed porch, \$225,000. Call owner in English after 7 P.M. 718 779 - 0677.

Laima Jarašūnienė, Santa Monica, Calif., savo krikšto motinos a.a. Liudvikos Koppienės atminimui paaukojo 40 dol. Darbininko spaudai paremti. Nuoširdus ačiū.

Juozas Bradūnas, Baltimore, Md., ilgametis Darbininko rėmėjas, ir šiemet, apmokėdamas metinę prenumeratą, pridėjo ir 30 dol. auką. Nuoširdus ačiū spaudos rėmėjui.

Apreiškimo parapijos narių susirinkimas įvyko spalio 25, praėjusią sekmadienį, tuoj po sumos, parapijos mokyklos patalpose. Išrinkta nauja parapijos taryba. Į ją išrinkta: Alfonsas Samušis, Petras Ažuolas, Petras Baltrušionis, Kostas Kazlauskas, Bill Kučinskis, Bill Kumeta, Malvina Klivečkienė, Viktoras Ralys, Vytautas Vaičiulis.

NEW YORKO ATEITININKŲ

METINĖ ŠVENTĖ

lapkričio 1, sekmadienį.

Mišios 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje
Iškilmingas posėdis: tuoj po mišių parapijos salėje.

Kalbės dr. ALDONA JANAČIENĖ
Įžodžiai ir kita

Kviečia

NEW YORKO ATEITININKAI

LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA RENGIA KONCERTĄ - ŠOKIUS

š.m. gruodžio 5 d. Kultūros Židinyje.

Programą atliks **DARIUS POLIKAITIS** ir
"AŠ ČIA GYVA".

Po programos — šokiai, Gros latvių orkestras.

Veiks australiškas baras, bus loterija, lietuviškas maistas.

Pelnas skiriamas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui, kuris bus Australijoje.

Pradžią 8 v.v. Bilietai gaunami prie įėjimo. Kaina 10 dol.

Informacijos reikalais skambinti Indrei Biskytel vakarais 718 441-4604.

LIET. JAUNIMO SĄJUNGA KVIEČIA VISUS
ATSILANKYTI IR PAREMTI JŲ RENGIAMĄ KONGRESĄ

LITERATŪROS ŠVENTĖ— PREMIJŲ ĮTEIKIMAS SPALIO 31 KULTŪROS ŽIDINY

Dalyvauja rašytojai laureatai:

ČESLOVAS GRINCEVIČIUS
PAULIUS JURKUS
ANTANAS VAIČIULAITIS

Ir poetas **BERNARDAS BRAZDŽIONIS**

Muzikinę programos dalį atlieka:
solistė **GINA ČAPKAUSKIENĖ**
pianistas **WILLIAM SMIDDY**

Pradžią 7 v.v. Įėjimas — 7 dol.

Lietuvių Rašytojų Draugijai pavedus, šventę rengia
LB New Yorko apygardos valdyba

Visi maloniai kviečiami apsilankyti į lietuviškosios
kūrybos šventę!

"Kviečiu kartu su manimi
atšvęsti Lietuvos krikštą!"

— Kardinolas John O'Connor

LIETUVOS KRIKŠTO 600 METŲ JUBILIEJINĖS IŠKILMĖS
NEW YORKE

Šv. Patriko katedroje

Fifth Ave., prie 51st Street (Rockefeller Centre)

1987 m. LAPKRIČIO 8 d., SEKMADIENĮ, 2 val. popiet

- ★ Kardinolas John O'Connor kartu su Vysk. Paulium Baltakiu, vyskupais ir kunigais aukos mišias.
- ★ Kardinolas pasakys pamokslą.
- ★ Giedos Apreiškimo parapijos choras.

GARBĖS SVEČIAS —
iš Sibiro ką tik grįžęs
VYTAUTAS SKUODIS

PRIĖMIMAS (po Mišių) —

Hotel Intercontinental,
48th Street, East of Park Ave.

Bilietą į priėmimą kviečiame užsisakyti
iki lapkr. 1 d., slunčiant \$25.00 čekį su SAU
ADRESUOTU VOKU šiuo adresu:

LITHUANIAN CHRISTIANITY JUBILEE
351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Norintieji vykti autobusu iš Woodhaveno, Maspetho
arba Kultūros Židinio klemo prašomi iš anksto
registruotis pas:

Marytę Šalinskienę 718 296-2244 (Woodhaven)
Darbininko administraciją 718 827-1351 (Kult. Židinys)
Joną Adomėną 718 497-5212 (Maspeth)

LAISVĖS ŽIBURYS

LAPKRIČIO 7 D., ŠEŠTADIENĮ,
SU PASIDIDŽIAVIMU PRISTATO
SAVO 42 RENGINĮ —

IŠKILŲJĮ ANSAMBLĮ IŠ CLEVELANDO

"ČIURLIONIS"

Programoje — moterų, vyrų ir mišrus choras
ir tautinių instrumentų orkestras

Vadovas — **BRONIUS KAZĖNAS**

Pradžią 6 val. vak. punktualiai
Richmond Hill High School
89 - 30 114 St., Richmond Hill, N.Y.

Po koncerto šokiai ir ballus Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Groja BROLIŲ KEZIŲ ORKESTRAS
Maistą gamina: EUGENIJA KEZIENĖ
Valgių ir gėrimų bufetui visose Kultūros Židinio salėse. Turtinga loterija.
Ballui galima iš anksto užsisakyti stalus pas STASĮ KARMAZINĄ 718 - 441 - 1252

Visos vietos numeruotos. Bilieto kaina — 12 dol. Jaunimui iki 15 metų — 5 dol. Jaunimo bilietai gaunami tik prie įėjimo. Patarlama bilietus įsigyti iš anksto paštu. Čekį atitinkamai sumai ir sau adresuotą pašto ženklą vokių siųsti: Lithuanian Radio Club vardu, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tas pats bilietas galioja į koncertą ir į šokius. Įėjimas vien į šokius — 5 dol.

BILIETŲ PLATINTOJAI:

NEW JERSEY (area code 201)
P. Macijauskas 998 - 6797
A. Stankaitienė 942 - 2344
D. Didžbalienė 925 - 4761
R. Bitėnas 351 - 7963
(Iš New Jersey vyks autobusas,
skambinti P. Macijauskui rytais)

VISUS ATSILANKYTI KVIEČIA

105.9 FM SEKMADIENIAIS 9 - 10 V. RYTO

NEW YORK (area code 718)

N. P. Baltrušionis 297 - 0991
A. Diržys 296 - 7385
Ž. Juričienė 441 - 7831
B. V. Labutis 847 - 5550
E. Kezlenė 296 - 0798
R. Kezys 769 - 3300, 229 - 9134
M. Šalinskienė 296 - 2244
V. Vasikauskas 847 - 1286
KASOS įstaiga 441 - 6799

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS